

**LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
"ATEITIS"**

Su mėnesiniu priedu išleina Pėnyčiomis, leidžia Ateities Berdrovė.

Prenumerata metams:

Suvenytose Valstijose .. \$2.00
Kitose viešpatystėse \$2.50

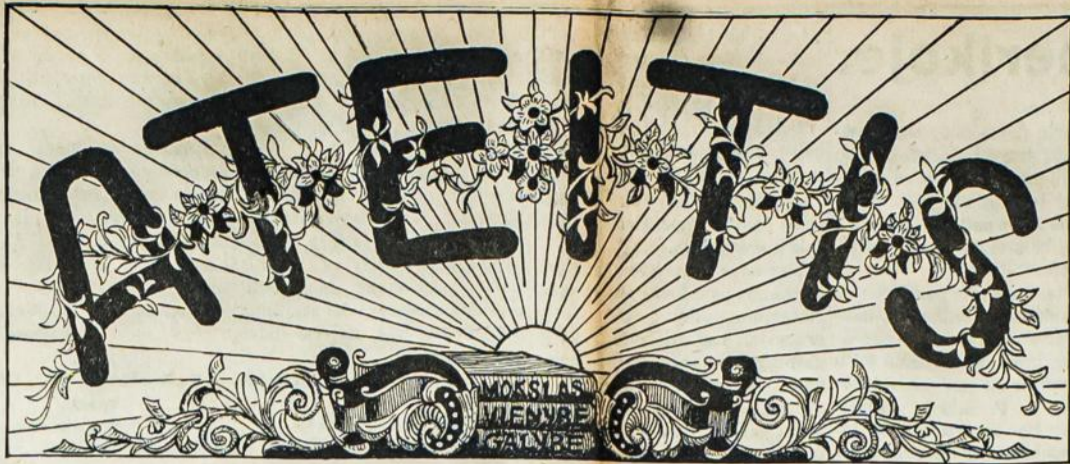
Prenumerata pusei metų:

Suvenytose Valstijose .. \$1.00
Kitose viešpatystėse \$1.25

Apgarsimų kainų klauskite laišku. Su visokiais reikalais kreipiantis adresuokite:

ATEITIS PUB. CO.

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

**LITHUANIAN WEEKLY
"ATEITIS"**

With monthly Supplement, published Fridays by Ateitis Publishing Co., at South Boston.

Yearly Subscription:

In the United States \$2.00
Six months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50

**THE BEST ADVERTISING
MEDIUM.**

Advertising rates on application. All communications should be addressed:

ATEITIS PUB. CO.

366 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 101

Telephone:
So. Boston 21087.

South Boston, Mass., Rugsejo (September) 15 d. 1916 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metali III.

Karės žinios.

BENDRAS KARĖS BĖGIS.

Talkininkų ofensyvas Salonikų fronte. Bulgaro-vokiečiai paėmė dvi Rumunų tvirtoves. Rumunai eina toliau į Transilvaniją. Rusų ofensyvas apsisusto. Francuzų ir kituos frontuose "be permainų".

Tarp diplomatų ir karvedžių. Grekija Pirm, negu žvelgti į abelnąjį karės bėgį, turi pažvelgti į diplomatų bei karvedžių darbus ir žodžius. Pirmiausia Grekija. Ten, aiškiai pasirodo, esama dviejų srovių: viena, didesnė už talkininkus ir karę su vokiečiais, kita — priešais. Daugelyj vietų iškilusi reikšmė. Kariuomenės dalyviams, teisingiau jų vadovai, atsako klausyti savo valdžios ir eina talkininkų pūsnis priešais bulgarus. Vienas grekų pulkininkas apie šį trejatą tukstančių karių jau trečia savaitė kariauja prieš bulgarus. Kitur (Verria) taipgi visos karių dalys išreiškia norą dalyvauti karėje prieš bulgarus. Iš kitos pusės dalis rezervistų legionus, kurių garbės vadu yra patsai grekų karalius Athenuose buvo užpuolusi talkininkų ambasadas. Delei talkininkų atsakavo užpuolikus nubauti, o legionus paleisti, ką Grekijos valdžia ir padarė. Beto, rezignavo Grekijos ministrų pirmininkas Zaimis. Ką tas reiškia — tuo tarpu dar nežinia.

BALKANUOSE.

Talkininkai pradėjo visuotinę ofensyvą Salonikų fronte. Anglų kariuomenė perėjo upę Struma (Tahinos ežero apiel.) ir atėmė iš bulgarų keturis sodžius. Anglai taipgi atmušė bulgarų kontraatakas. Orhovo ežero apielinkėse serbai sumušė bulgarus ir veža juos atgal. Prie ežero Doiran tą pat padarė su bulgarais francuzai. Tuo budu iš abiejų šonų ir centre bulgarai gana smarkiai spaudžiami.

Bulgarai su vokiečiais paėmė dvi rumunų tvirtoves: praeitą savaitę Tuhakan ir dabar Salishia. Jokiso pavojaus rumunų sostinei delto dar nėra, nežiurint kad kaikuriuose vietose priešais tik per 35 mylias nuo jos. Mat, abi tos tvirtovės yra anapus didelės upės Dunojaus (Danube), o per Dunojų perkelti didesnę kariuomenę yra ne tik sunku, bet ir pavojinga tol, kol rumunai su rusais nebus visai išvyti iš anos pusės Dunojaus.

Rusai su rumunais sulaukė bulgarų žengimą pajuryj. Taip bent skėbia pusiau oficialės žinios. Sakoma, rumunija, rusų padedami, jau atsismė iš bulgarų prieš kelias dienas paimtą miestą Dobryc ir vėža bulgarus atgal prie Varnos. Varna gi, bulgarų vyriausias portas prie Juodųjų jurių, esanti bulgarų apleidžiama.

Rusai su rumunais įėjo į Serbiją ir atėmė iš bulgarų

Anglų laikraščiai paskelbė įdomų pasikalbėjimą su gen. Brusilovu. Šis rusų generolas išreiškė, kad talkininkai pralaimėti negali ir kad taika gali įvykti kitais metais rugpiučio mėnesį. Iš kitos pusės pasklido pasaka apie vokiečių vyriausio karės vado Falkenheyn atstatymo priežastį. Sakoma, buk Falkenheynas pataręs apieisti Balkanus, Franciją, Lenkiją ir Lietuvą ir tada laikytis — tuomet esą talkininkai ir per 10 metų nieko nepadarys. Hindenburgas tą Falkenheyno planą pavadinęs vokišku. Kaizeris pritaręs ir tuo budu Falkenheynas liko atstatytas, o Hindenburgas jo vietą užėmė. Atskiruose karės frontuose dalykai stovi šitaip:

BALKANUOSE.

Talkininkai pradėjo visuotinę ofensyvą Salonikų fronte. Anglų kariuomenė perėjo upę Struma (Tahinos ežero apiel.) ir atėmė iš bulgarų keturis sodžius. Anglai taipgi atmušė bulgarų kontraatakas. Orhovo ežero apielinkėse serbai sumušė bulgarus ir veža juos atgal. Prie ežero Doiran tą pat padarė su bulgarais francuzai. Tuo budu iš abiejų šonų ir centre bulgarai gana smarkiai spaudžiami.

Bulgarai su vokiečiais paėmė dvi rumunų tvirtoves: praeitą savaitę Tuhakan ir dabar Salishia. Jokiso pavojaus rumunų sostinei delto dar nėra, nežiurint kad kaikuriuose vietose priešais tik per 35 mylias nuo jos. Mat, abi tos tvirtovės yra anapus didelės upės Dunojaus (Danube), o per Dunojų perkelti didesnę kariuomenę yra ne tik sunku, bet ir pavojinga tol, kol rumunai su rusais nebus visai išvyti iš anos pusės Dunojaus.

Rusai su rumunais sulaukė bulgarų žengimą pajuryj. Taip bent skėbia pusiau oficialės žinios. Sakoma, rumunija, rusų padedami, jau atsismė iš bulgarų prieš kelias dienas paimtą miestą Dobryc ir vėža bulgarus atgal prie Varnos. Varna gi, bulgarų vyriausias portas prie Juodųjų jurių, esanti bulgarų apleidžiama.

Rusai su rumunais įėjo į Serbiją ir atėmė iš bulgarų

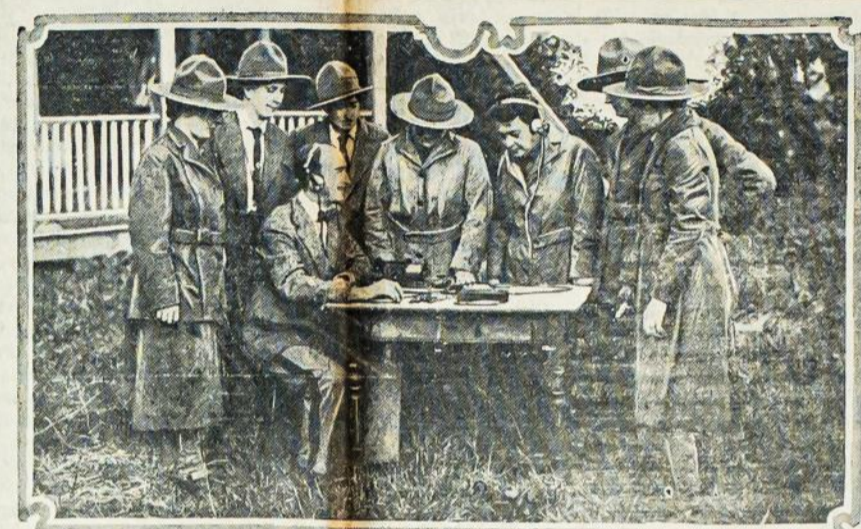

Photo by American Press Association.
New Yorko merginos mokomos paduoti pirmąją pagalbą sužeistiesiems steikios buvo užsimaldavusios važiuoti Mexikon į karę.

miesta Negotin, kuris yra per 7 mylias serbų žemė.

Rumunai eina tolyn į Transilvaniją. Jie jau pasiekė neotli Hermanstadto, o dešinysis sparnas Karpatuose visai susijungęs su rusų kairiuoju armijos sparnu.

RUSŲ FRONTAS.

Rusų ofensyvas apsisusto ir Halicz dar nepaimtas. Rusai buvo pradėję ofensyvą visame fronte nuo Rygos ligi pat Rumunijos. Karpatuose jiems pasisekė užimti keletą svarbių augštumų. Bet didžiausios atakos buvo kreipiamos į Halicz, kurį jau trečiu kart rusai šią vasarą šturmuoja. Buvo jau rašoma, kad rusai esą nuo miesto tik per pusantros mylios, buk fortai išsprogdinti, o patsai miestas rusų šovinių padegtas, liepsnoja, ir austrai skubiai viską apleidžia. Išrodė, kad Halicz jau tikrai rusų rankose. Bet paskui viskas nutilo. Matyt, rusai neįstengė savo pleno išpildyti ir austrai su vokiečiais ir vėl atsigrėbė.

Halicz yra svarbus geležinkelio mazgas ir laikomas kaipo Lvovo "raktas". Kitur rusų fronte svarbesnių atmainų nebuvo.

FRANCUZŲ ANGLŲ FRONTE.

Prie Somme ir Verduno "tyla". Francuzams su anglais, kurie buvo pradėję ofensyvą prie Somme, pasisekė nedaugiau kaip rusams. Jie irgi pasistumė truputį pirmyn, užėmė plotą žemės,

bet jokios žymesnės vietos neužėmė. Prie Verduno taipgi "ramu".

KITUOSE FRONTUOSE.

Italų fronte jokių svarbesnių atmainų nebuvo. Tas pats Mesopotamijoj bei Užkaukazy. Persijoj rusų kariuomenė atstumė turkus atgal.

Iš Amerikos.

PRIEŠ NAUJUS PREZIDENTO RINKIMUS.

Prezidento rinkimų kompanija prasidėjo visoj platumoj. Hughes važinėja iš vietos į vietą ir kasdien sako po keletą griausmingų kalbų, o Wilsonas laukia, prisizadėjęs "tylėti", žinoma, neatsisako nuo "progos" pakalbėti apie viešuosius Amerikos reikalus ir politiką. Ir nors savo kandidatus į prezidentus šmet, be demokratų ir republikonų, dar stato ir socialistai, taipgi prohibicionistai, bet niekas (net patįs socialistai su prohibicionistais) netiki, kad jų kandidatai būtų išrinkti arba bent gautų tokį balsų skaičių, kad galėtų sukuria didžiąją partiją varžytis. Varžytinės eis, kaip eję, tik tarp republikonų ir demokratų.

Kokios tų varžytinių pasekmės bus — sunku šiadien pasakyti. 1912 metas prezidento rinkimuose demokratų (Wilsonas) gavo 6.293.019 balsų, tuo tarpu kaip re-

publikonų kand. tik 3,484.950. Bet tuomet republikonai kaip tik buvo perskilę ir 4.119.507 jų balsų nusinešė amerikonų dzingoistų dievaitis pulk. Rooseveltas, kuris tada sutvėrė net specialę progresistų partiją. Šimet Rooseveltas vėl sugrįžo prie republikonų ir vada agitaciją už Hughes. Bet už tat dalis progresistų atsiskak Roosevelto klausyti ir žada statyti arba savo kandidatus arba balsuoti už Wilsoną.

NAUJAS MOKESČIŲ ISTATYMAS.

Kongresas prieš pat išiskirstymą priėmė naują labai svarbų įstatymą apie mokesčius. Sulig to įstatymo, bus imama mokesčiai nuo pajamų sulig t. v. progresyvės sistemos, butent: paprasti metiniai nuo pelno mokesčiai pakelta nuo 1% ligi 2% visiems, kurie turi metinių pajamų daugiau kaip \$4000 vedusieji ir \$3000 nedusieji. Beto, progresyviskai mokesčiai keliami štai kaip: kas turi metinių pajamų nemažiau \$20.000 ir nedaugiau \$40.000, tam uždedama 1 nuoš. nuo \$40.000 iki \$60.000 — 2 nuoš. nuo 60.000 iki 80.000 — 3 nuoš., nuo 80.000 iki 100.000 — 4 nuoš., nuo 100.000 iki 150.000 — 5 nuoš., nuo 150.000

NAUJAS MOKESČIŲ ISTATYMAS.

Kongresas prieš pat išiskirstymą priėmė naują labai svarbų įstatymą apie mokesčius. Sulig to įstatymo, bus imama mokesčiai nuo pajamų sulig t. v. progresyvės sistemos, butent: paprasti metiniai nuo pelno mokesčiai pakelta nuo 1% ligi 2% visiems, kurie turi metinių pajamų daugiau kaip \$4000 vedusieji ir \$3000 nedusieji. Beto, progresyviskai mokesčiai keliami štai kaip: kas turi metinių pajamų nemažiau \$20.000 ir nedaugiau \$40.000, tam uždedama 1 nuoš. nuo \$40.000 iki \$60.000 — 2 nuoš. nuo 60.000 iki 80.000 — 3 nuoš., nuo 80.000 iki 100.000 — 4 nuoš., nuo 100.000 iki 150.000 — 5 nuoš., nuo 150.000

Naujausias žinios.

SALONIKŲ FRONTE

talkininkų ofensyvas dar didinasi ir bulgarai, sumušti ant abiejų sparnų, traukiasi atgal. Bulgarai taipgi apleidžia Kavala.

RUMUNIJOS SVARBESNIŲ ATSIŲIKIMŲ NEBUVO.

VENGRIJOS TRANSILVANIJOS rumunai pamažu atumiasi pirmyn.

KARPATUOSE rusai vėl užėmė keletą strategiškų augštumų ir daugiau 1000 nelaisvių. Prasidėjo taipgi vėl mušiai prie Halicz ir Kovel.

FRANCUZŲ - ANGLŲ FRONTE

tarp Combles ir Somme francuzai sumušė vokiečius, paėmė 9 mylias tranšėjų, Perone-Batsaume kelia ir 1500 nelaisvių.

UŽKAUKAZYJ rusai turėjo laimėjimų Erzingan apielinkėje.

NEW YOKO STREIKAS tesiaisi. Kompanija atsiskak taikantis arbitracijos keliu,

kaip buvo pasiulęs majoras. iki 200.000 — 6 nuoš., nuo 200.000 iki 250.000 — 7, nuo 250.000 iki 300.000 — 8 nuoš., nuo 300.000 iki 500.000 — 9 n., nuo 500.000 iki 1 milijono — 10n., nuo 1 mil. iki 1.5 mil. — 11 n., nuo 1,5 mil. iki 2 mil. — 12 n. ir po 13 nuoš. jeigu pajamų daugiau negu 2 mil.

Nuo šitų padidintų mokesčių paliuosuota darbo, žemės ukio draugijos, taipgi fraternalės organizacijos, savitarpinės pašalpos d-jos ir paskolos d-jos. Specialiai mokesčiai uždėta taipgi ant mirusiųjų polaikų, pereinant jiems į kitas rankas, o t. i. 1 nuoš. nuo polaikų, vertės ligi \$50.000, 2 nuoš. tarp 50.000 — 150.000 ir t.t., ligi nepasiekia 10 nuoš. mokesčiai nuo palaukų daugiau 5 mil.

Specialiajis 10 procentiniais mokesčiais apdėta pelnas visų tų dirbtuvių ir bizninių, kurie pelno turi iš amunicijos ar apskritai karės reikmenų dirbimo.

Taipgi uždėta specialiai mokesčiai ant alaus, degtinės ir tabako, teatrų, pasiulksminimo vietų, biliardu ir t.t. Bendrovių šerai taipgi apkrauta mokesčiais, o tai po 50 centų nuo \$1000.00 turto.

Lietuviai Amerikoje.

NEW PHILADELPHIA, PA. Prakalbos.

Rugs. 3 d. pobažn. lietuvių sąrašė buvo prakalbos. Vietinis kun. Matulaitis po trumpos savo kalbos perstate kalbėti svečią — šemj iš Kingston, Pa., kuris specialiai pakviestas delei organizavimo naujos "vyčių" kuopos. Mat pirmiau suorganizuotoji "vyčių" kuopa tapo suspenduota, nes neklusė klebono.

Svečias kalbėjo apie gerumą ir naudingumą "vyčių" ir kad tik "vyčiai" tegali sulaukyti lietuvių jaunimą nuo ištautėjimo. Beto, kalbėtojas sakė, kad sąžinidime svetimtaučių su lietuvių tauta, vyčiai daugiau nuveikė, negu visos kitos organizacijos sudėjęs kruvon. Bet faktais to nepiriodė. Beto reiktų kalbėtoją "pabarti", kad labai blogai vartoja lietuvių kalbą. Tiesa, kad yra amerikų gimę, tai sunkų reikalauti kalbos grynumo. Bet, man rodos, kad jei jau yra "draša" stoti ant estrados prieš publiką, tai kodėl nepasimokinti gražiau lietuviškai kalbėti? Kai kurie p. šemio tariami žodžiai, klausytojui daro nemalonų įspudį. Paveizdan: srovės, idealas, kuopa, lietuvių, — p. šemys tuos "žodžius" taria: "šrovės, aidels, kopa, lituvu". Tas duoda teisę manyti, kad jaunas "vyčių" veikėjas yra auklėtas pas vokiečius ar anglus.

Po prakalbų buvo duodami klausimai, į kuriuos kalbėtojas atsakinėjo. Buvo statoma ir toki klausimai: "Jeigu vyčiai ir vytės turės susirinkimus vakarais bendrai, tai ar nepradės jie bučiuotis"? Bediskusuojant panašius klausimus, publika pradėjo nerimauti ir vienas atsiliepė: tai jūs norite sutverti salavėsių armi? vačikites, ba aš jums parodysiu." Tai buvo balsas geriausio, kun. M. tarno. Tuom tarpu J. Lietuvninkas (angliakasių tarybos narys) prieina ir pakauza kun. M. į ausį ir tuoj atstojos kalba: "Mums reik organizacijų, ale netokių, kaip tie bomai, gentlerai, paleistuviai" ir t. t. Tie žodžiai buvo nukreipti į X vyčius, apie kuriuos viršui minėta.

Abelnai visas vakaras nei šiaip nei taip išrodė, bet po p. Letuvninko "balbos", pasidarė tikra "makamolė", nes buta čia ir vadinamų X vyčių, kurie pakisio Lietuvninkui po nosia kumštis. Laikė to triukšmo, pasigirdo balsas: "jūs tverkite vyčius, o aš pristatysiu jums "Šakę" ir "Keleivį". Triukšmas apsimalšino tuomet, kaip naujos "vyčių" kuopos prez. ir šernys-svečias, tan sukurin įsimaišė.

Report.

DETROIT, MICH.

(Nuo mūsų korespondento.)
Lietuvių draugijų ir kuopų sąryšio atstovų susirinkimas.

Rugpjūčio 30 d. 8 val. vakare Pocevičiaus kambariuose buvo Lietuvių draugijų ir kuopų sąryšio (susivienijimo) atstovų susirinkimas (konferencija). Dielei aiškumo šio susirinkimo tikslo turio pabriežt ir minėto sąryšio susitvėrimo istoriją.

Dar pereinų metų rudenį tuos draugijoms atėjo mintis susivienyti, kad didesniems spēkoms ką-tokio surengti dielei nuo karės nukentėjusių lietuvių naudos. Prie minėto sąryšio prisidėjo S. L. A. 21 kp., L. S. S. 116 kp., D. L. K. Keistučio draugija, Lietuvių Pilietinio Klubas, Dailės Mylėtojų draug. ir Literatūros draugija. Iniciatorių tikslu buvo: 1 — surinkti kuodaugiausiai aukų patiekiant lietuviams kokia nors pramoga ir 2 — žinant kad į sąryšį įeina draugijos nuo visų 3 srovių (geriau sakant kad tose draugijose yra visų srovių žmonių), ir kadangi pilną siunčiant bent į vie-

na srovių fondą butų neužganėdinti kitų srovių šalininkai, tai draugijų sąryšis per savo atstovus, del šventos ramybės, nutarė aukas siust patiems tiesiog į Lietuvą be srovių fondų tarpininkystės.

Minėtas draugijų sąryšys nuo karės nukentėjusių lietuvių naudai vasario 21 d. šių metų parengė balių, kuris davė pelno \$200 su viršum, ir šie pinigai iki šioliai buvo L. P. Kliubo kasoje. Šitai sąryšio sekretoriaus P. Jočionio rupestimi ir buvo šis susirinkimas sušauktas, kad galutinai nutarus apie tų pinigų likimą.

Del įdomumo pabriešiu šio susirinkimo delegatų tarimus bei diskusijas reikale siuntimo pinigų nieko nuo savęs nedadėdamas nei "pašvelnindamas" — pabriešiu patį faktą.

Susirinkimą atidaro sąryšio sekretorius P. Jočionis ir jis priima mandatus. Vakaro vedėju išrinkta Garalis ir mandatų patikrint komisija Abišala, Maknavičia ir Kiršėnas. Užsiregistroja "Ateities" korespondentas K. Šnuolis. Priima pereito susirinkimo protokolą su mažu pataisymu. P. Jočionis sekretorius skaito rezolucija, kur reikalaujama, kad šie pinigai butų kuogreičiausia pasiušti Lietuvon. Delegatai, kurių viso buvo 18, rezolucija priima (vienas delegatas atsiliepia, kad reikia pasvarstyt ar siust pinigus ar ne) ir nutarė pinigus siust kuoveičiausia, nesa dabar jie butinai yra reikalingi. Lietuvoje po vokiečių žmonės badu miršta.

Pirmininkas pasiulo apkalbėt, koku keliu pinigus siust į Lietuvą. Čia delegatai ima kuoplaūčiausiai diskutuoti. Diskusijos užima 2 val. laiko. Diskusantų matosi trejopos nuomonės: 1 — siust per L. S. F., 2 — per Raudonojį Kryžių ir 3 — siust patiems tiesiog į Lietuvą, kaip buvę pačių iniciatorių nutarta. L. S. F. šalininkai (Pobiedinkas) aiškina, kad dabar nebegalima laikytis prie pirmojo nutarimo, nesa jau senas laikas ir Lietuvoje karės situacija iki šiolei galėjo persikeist. P. Jočionis, Masys ir kiti nurodinėja, kad neteisingai tvirtinama, jogei L. S. F. yra socialistų, nesa to fondo įkurime dalyvavę nuo visų 3 srovių atstovai ir todėl jis esąs bepartysviškas — rekomenduoja siust per tą fondą pinigus. Kiti-gi fondui sėj partysviški ir pinigai siusti per juos neatsiekė savo tikslo — daug išleidžiama ant besivaizėjimų po Lietuvą ir t. p. Abišala tam priešinasi — sako, per L. S. F. aukas siust netinka, nesa jie per daug ilgai pinigų laiko Bostone. Vienas L. S. S. kuopos delegatas (kaip jis pats sakėsi), patėmija, kad butų gerai padarė ir kiti fondai, jeigu butų net iki šioliai pinigų pasilaikę pas savę girdi, biedniešiams iš jų pinigų jokios naudos nebuvę — vien tik kapitalistam ir jų vaikams. Abišala, Račkauškas, Pocevičia ir kiti sako: jeigu jau ne delko kito, tai nors del šventos ramybės, kad vietos draugijas nesukirštinus ir kad ateityje butų galima veikti išvien, kad palaikius vienybę — reikia išpyldyt prižadėjimą — pinigų siust tiesiog patiems į Lietuvą, nesa alkaniešms jokio skirtumo nebus, ar jie ims iš mūsų rankų aukas ar iš fondų. Masys papeikė L. G. Fondą, kam šis siunčia pinigų "Klerikalų draugijai", kuri šelpianti tik turčius bei steigianti gimnazijas-sanatorijas ir t. t., sako — reikia siust tokiam komitetui, kuris šelps tik biednus, nežiurint ar jie butų lietuviai, kiniečiai, žydai ir t. p. Dar J. Povilaitis paaiškina, kad per Raud. Kryžių netinka siust, nes vistiek ten nėra neprigulgiungų žmonių-komitetų kurie tas aukas nuo R. K. priimtu. Disku-

sijos uždaryta. Reikia pabriešt, kad delegatai diskusavo šaltai, be įsikasčiavimų, nors jų nuomonės labai skyrėsi.

Balsuojama: už L. S. F. — 10 balsų; tiesiog patiems į Lietuvą — 7 bal. ir per R. K. 1 balsas. Taigi pinigai eina į L. S. F., kuriuos pasiųs Tamošiunas, Abišala ir Jokubėnas.

Dar buvo svarstyta apie priširengima prie Lietuvių Dienos. Nutarta atsišaukt į visas vietos draugijas, kad prisidėtų prie to garbingo darbo. Sutinkancios draugijos paskirs delegatus į draugijų konferencija, kuriai dieną paskirs tam tikras komitetas.

K. Šnuolis.

WATERBURY, CONN.

Lietuvių išvažiavimas.

Waterburio pirmėiviškei-tautišku d-ju sąryšis del rinkimo aukų nuo karės nukentėjusiems lietuviams, 27 d. rugpjūčio š. m. buvo surengęs pikniką, ant v. Visockio uķės. Bubo pagarsinimuose skelbta, jog dalyvašis šios pr-jos su įvairiais programais, bet nevisos pribuvo. Lietuvių Tautos Benas pribuvo, Lietuvių Dramos dr-jos "Varpas" pribuvo, L. S. S. 34-tos kuopos choras nepribuvo, Lietuvos "Jaunikaičių" dr-ja pribuvo, Lietuvos "Sūnų" dr-ja nepribuvo, L. D. L. D. 28ta kuopa pribuvo, T. M. D. 5-ta kuopa nepribuvo, Lietuvos "Brolių" dr-ja aukavo \$5.00, nepribuvo, L. S. S. 34 kuopa nepribuvo, Moterų apšvietos klubas nepribuvo, Waterburio Lietuvių "Sviesos" dr-ja nepribuvo.

Tad iš pasizadėjusių vienuolikos dr-jų pribuvo tik keturios. Del ko kitos dr-jos savo pasizadėjimų neišpildė, neteko sužinoti.

• Buvo garsinta, jog piknikas prasidės 10 v. iš ryto ir visas pelnas skiriamas del karės nukentėjusių lietuvių. Bet žmonės rinktis pradėjo apie 12 valandą. Ypatingai davė gražų įspudį, kada atmaršavo dr-jos, kurias benas pasitikdavo su maršų.

Publikos buvo apie 800. 3:30 v. (čia apleidžiama tą korespondencijos dalį, kur kalbama apie programų išpildymą, nes apie tai buvo rašyta kito korespondento praeitame Nr. Red.) Įžanga buvo visiems dykai, o ten ant vietos buvo pardavinėjami užkandžiai ir gėrimai. Pelno gal but keli desėtkai dolerių ir liko. Liudna pažymėti, kad buvo ir bačkūčių. Bet tikslas išteisina priemones. Minėtas dr-jų Sąryšis, girdėjam, nutarė siusai del lietuvių karės nukentėjusių į vilnių \$900.

Taipgi girdėti, kad Waterburije ketinama sutverti vyrų choras, kurį organizuoja P. Bruzauskas. Tai yra dar jaunas vaikas didžiai pamylėjęs dailę ir gabus chorų vedėjas. Bet butų patartina p. Bruzaukui vieton tvirti naują dailės dr-ja, — lavinti tas, kurios jau yra susitvėrusios.

Turbūt nėra nei vienos kolonijos, kad veiktu ir dailės srityje partysviškai, kaip Waterburije. Iš daugelio dailės dr-jų tai tik "Varpas" dr-joje partysviškumo nepastebėjau.

Vincelis Janko.

MONTELLO, MASS.

Apie vaikų "Žiburėlį"

Nedėlio, rugsėjo 3 d. šių metų, "Žiburėlio" Draugystės atstovai turėjo mėnesinį susirinkimą, ant kurio buvo svarstomi "Žiburėlio" bėgantieji reikalai. Kadangi vaikų štabo epidemija dar tebeviešpatauja, tai atidarymas mokyklų tapo atidėtas ant toliau. Tai ir mes, "Žiburėlio" atstovai, lietuvių kalbos mokiniams, kuris turėjo įvykti šį mėnesį, atidėjome ant toliau.

Kadangi monteliečiams patiko komp. M. Petrausko lavinimas vaikų dailės srityje, tai nutarė ir šį sezoną kviesti M. Petrauska prie "Žiburėlio" ir tapo

išrinkta komisija, kuri apie tai rupinsis. Rugpjūčio 31 d. buvo "Žib." Draug. piknikas ant Taut. Namų pleciaus. Pasidėkojant publikos atjautimui, pelno davė 15 dol. su centais.

Labai apgalvėtina, kad randasi prie "Žiburėlio" ir tokių atstovų, kurie nei kiek nesuspazinę su skaitlinėmis ir lietuviška abėcėle, apsiima į valdybą! Štai ir šiame susirinkime daug laiko praleista ginčams del skaitlinių ir tik delto, kad negerai buvo atskaitos vesta.

Nairietis.

LAWRENCE, MASS.

Vestuvės ir jauniejai.

Praeitą porą savaičių buvo arti 30 lietuviškų vestuvių. Panašių vestuvių skaičiu galima taniai patirti, ką mus jaunimas veikia laike vestuvių, čia to neminėsiu, nes jau nekartą buvo pirmiau kalbėta ir rašyta. Tik štai kas: Nuo kelių metų prisizurint į mūsų jaunimą patyriau, kad vyrai dažnai veda tik iš nesuivaldymo atvykęs iš Lietuvos jaunas skaistūs vaikas. Čia neranda kas jį pamokina, o kad ir butų, tai neklusos. Jaunas beveik kožnas virsta prie blogų papročių kaip tai: iš pinigų kortuoti, bales lošti, — trumpai sakant, padyksta ir ateina laikas bedarbės. Kas tuomet daryti? Reikia vest. Žinoma, tada ne jieško merginos meilės, bet pinigų. Ypatingai mūsų miestelyje yra nemažai pasiturinčių merginų, kurias ir-gi kita ko ir nesirupina išmokyti, kaip tik mažai valgyti, į teatrų neit, vasaros laike niekur neišvažiuot. Vienatinis jų dalykas — surinkti daugiau centų ir tokiu būdu rupinasi nusipirkt Petrą ar Jurgį. Beto dar turi jam nupirkt ir kelnaites, čėverykus, ir t. t. O Petras, Jurgis eina per aludes, grėčias, teiraudamas, kur yra mergina su pinigais. Tokiems nemažai buna piršlių, nes iš anksto žino, kada ant pragėrių, vestuvių gaus prisigerti. Žinoma, toki palaidunai keldami vestuves užsako kuodaugiausia gėrimų.

Mergina — jauna ar senmergė nieko neskaite, žmonsų nemate, tuoj tokiems jurgiams patiki ir mano, buk tai ją veda iš meilės. Apsivedę gi visai ne laiko už savo draugę moterį, bet už paprasčiausių sutvėrimą. Dažnai išvilijoje nuo jos sunkiai uždirbtus centus pabėga arba nėt eina kortuoti, gerti. O jos turi dirbtuvėse dirpti ir tą savo uždarbį jam atiduoti. Jei neuduoda, tai žinot ką girti vyrai su pačiom daro: antakius apdaužo, plaukus nupeša ir dar už durių išmeta. Ne kartą pernakvoja šaltą naktį ant tyro oro.

Cia daugiausia ir veda toki kaip viršui paminėjau. Kurie vaikinai ar merginos yra apšvietę ir apsipazinę su gyvenimu, tie žuri į gyvenimą ir į meilę kaip į užvis brangesnį dalyką!

J. Žukauskas.

BRIGHTON, MASS.

Prakalbos.

Rugsėjo 3 d. šv. Vincento d-ja buvo parengusi prakalbas. Pirmas kalbėjo kun. Vermauskas. Kiek žmogus žinojo, tiek ir pasake. Antras kalbėjo J. E. Karosas (iš "Darbininko" prudo). Jis kalbėjo apie Amerikos srovės: katalikus, tautiečius ir socialistus. Jo kalbos plačiau neminedamas pasakysiu tik tiek, kad kokiame vežime važiuoja, tokią ir giesmę gieda. Trečio kalbėtojo pavardės nenugirdau ir nieko ypatingo jis nepasakė. Bet išėjo ketvirtas — A. F. Kneizis, tai pirmiausia laisvamanius, o paskui socialistus niekino kiek galėdamas. Ant galo emė žmonėms pasakoti, buk vietos kooperaciją veda socialistai, ir liepė žmonėms saugotis ir jos šalintis.

Sitokių nesąmonių ligšiol dar nepasakodavo nei špitolininkai. Kooperaciją valdo nei vieni socialistai, nei vieni katalikai, bet ir katalikai, ir socialistai. Pati šv. Vincento d-ja priguli prie kooperacijos ir turi pasipirkusi šerų.

Pasakoja, kad vienas iš pačių kooperacijos šerinkų paslaptai kursto žmones prieš kooperaciją. Be prakalbų buvo dar deklamacijų ir griežė D. K. V. benas, Naujų narių prisirašė apie du tuzinai.

Publikos buvo pusėtinai. Prakalbose buvęs.

Man tai nei šis nei tas — mates iškilmingesnes "velnių seiles". Sudrebėjus laimę pramerkiaus akis, — pamatė kad bauriai žaibuoja, apsigėčiau ant kito šono ir vėl prajau "srėbti". Tik pajunta, šeimyninkės dukte, be ceremonijų jėšus į mano kambarį, mane iš lovos ir vadina atgavtės. Patrynęs akis reagavosi kaip paprastai — flemaški. Moteris neiškentė ir tuopustuzinis susinervavusių likių įsigriovė į mano kambarį.

Ant gatvės nebuvo galima eiti, nes, apart smarkaus žmogimo pasigėręs dundulis vėžio visame ore, o lietus — pypylė.

Bežiurėdami per langą — toj gatvių — matėme upes, stojusieji karai atrodė lyg atplaukęs "Deutschland" atsirasdės "Bremen".

Išvartyta daug medžių ir plėšyta vasarinių iškabų. Friskiečiams buvo "budie trečišką" — manė kad vėlė tės žemė, kaip kad buvo 19 metųose.

Neilgai trukus Mr. Hughes tapo nulydėtas prie "Union Iron Work", kur dirba 8975 darbininkai. Visi darbininkai tapo paliuosuoti nuo darbo 40 minucijų, ir p. Hughes užtraukė savo dainelę, kurios "harmonija" ir "dramatiškumas" tai pataikivimas kapitalistams. Žmogelis stengesi darodinėti, kad jis trokšta gerovės darbininkams, o darbininkai tik tuomet bus laimingi ir jų buvis pagerės, kuomet jie nespriešins, nekovos, bet gražiai tarsis su kapitalistais. Dabar tęsia Hughes, kuomet Europa kariauja — mums amerikiečiams yra "prosperity" ir momentas, kuriuo reikia naudotis ir vienintis darbininkams su kapitalistais, nes, pasibaigus karei, kuomet Europa nubiednės, — tuomet tarpe Amerikos darbininkų ir kapitalistų turės but vienybė, nes kitaip darbininkų padėjimas bus labai sunkus.

Vietos kapitalistai nutarė iškelti ponui Hughes puotą komercijos klubė. Jau susirinko apie 1000 "išrinktųjų" svečių, inženge ir pats Hughes su stauraisiais "business men'ais".

Sučirškė telefonas ir... iš kulniriskos unijos pranešė: "staugk jus devyni su jus "garbingais" pietais — mes jums neduosime nei vieno kukoriaus ir nei vieno veterio."

Vieni "išrinktieji" pradėjo nervuotis, kiti nagus krimsti, tretie keikti: "koks velnias, juk mes jiems ir ryt telefonavom, kad prisistų 75 kukorius ir 120 veteirijų, o dabar jau tik 40 minučių lig pietų".

"Ner "farduno" — tarė nekurie klubo nariai... pasiraitytą rankoves nuėjo kuknion: vienie pešt vištų, kiti kaist puodus, tretie taisy stalus. Visiems nemalonų. Nejaugi ir ant stalų turės nešiot patįs "išrinktieji"?! Žinių apie tą Šposą žaibo greitumu išsiplatino po visą miestą. Vieni iš piktumo krinto lupas, o kiti juokėsi lyg apsvaigimo.

Šiaip taip besiruošiant valgyti, prieuė pilnas klubas veteirijų ir kukorių. Pasirodo, 2 restoranai uždarė savo biznį ir pasisuntė Komercijos klubas visus savo tarnautojus, skaičium apie pusantro šimto žmonių. Taip, tie restauratoriai išgelbėjo garbę mus slauo Friskaus.

Daleiskime, jeigu ir tie but atsisakę?!

Tuomet ką šaukt?!

Gal milicija kuri čia whole ready?!

BAISI AUDRA CALIFORNIJOJ.

Visi San Francisco laikraščiai šauke: "jau 30 metų praėjo nuo įvykimo tokių stebuklų pas mus 8 meta mėnesius nepuolė nei lašas lietaus, o čia, 27—8—1 om vidurnaktyje, kad pradėjo daužytis perkunas, kad emė pil-

starytų p. A. 1. kad netu... cijos re... ie tai i... jis at... risizirė... rinki... etuviam... Sandarai... dant jin... kamus bi... lietuvių... gausiai;... dant kie... tuvė mo... juoems... kesti... isirsimu... ia ir su... viams z... Lietuva... ty zeme... 3) Vie... suvažiav... kos komi... kys, vice... nas, pirr... Kerdieju... Samsona... Mokus. 4) Nu... pribuvo... delegata... 19) — Jankaus... 5) Ine... tarta, k... lomiju, k... na bals... Gardner... ir iš Por... Dailyda. Taigi... lyvavusi... rias A. A... jum, vis... 6) Ta... čiams, l... ny, visi... balsų. 7) Si... vimo... priimta... Apsk... 6s. I... ninkas, re... torius;... užrašyt... ta, kur... sie daly... a) K... vimo nu... bomis A... mis Bul... bėti Na... T. S. ap... kalbos... cialis i... taipgi t... mas, kė... aukas... rės sius... goms, l... kamiau... jamos. l... otos i... Nutylėt... vimo n... šrutas... šliupui... ta 11-k... A. L. T... nebuta... pos be... D. ras... reikala... neapm... au ren... tos \$1;... rengim... rašynė... \$1.00, linta a... rengta... nu ren... Daugu... staruo... laujan... bridge... kiek ti... davusi... nei ki... sterio... wood'... ir Bri... (Br... po su... prisiu... — \$1... jus). 7)

PROTOKOLAS

PROTOKOLAS AMERIKOS LIEUVIŲ Tautos SĄNDAROS NAUJONŲ ANGLIJOS APSKRICIO NAUJONŲ VAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO RUGSĖJO 3 D. 1916 M.

Lietuvių Selėj, So. Boston, Mass.

1) 10:20 val. rytu apskrities komitetas pradėjo tvarkyti važiavimo susirinkimą. Prie priduotų mandatų šaukti delegatai vardais:

Nuo So. Bostono 7 kuopos: 1) St. Mockus, 2) L. Stasiulis, 3) Čebatorius, 4) A. Rimka, 5) Žemantaitis, 6) A. Juodgudis, 7) S. Norkunas, 8) J. Velička, 9) Jokubauskas.

Nuo Worcesterio 16 kp. — A. Jasunas.

Nuo Cambridge'o 9 kp. — J. Veckys, 15) J. Pašakarnis.

Nuo Montello 24kp. — 16) Čižauskas, 17) J. Samsonas, P. Kazlauskas.

2) Apskricio pirm. K. J. liunas perstatė nekurius delegatus ir sveičią p. Martų su kalbėlėms. Pirmas kalbėjo Rimka, kuris išreiškia pagėjavimus, kad šis suvažiavimas reikėtų nors kokią nuomone Pittsburgo A. L. T. S. reneicijas priimtą projekta organizacijos pamatinį darbu su T. M. D. išvien švietimo ir kulturos reikale; apkalbėto klausimą aukų reikmo nukentėjusiems lietuviams nuo karės; kad paimtų apstiman klausimą atbudavimą Lietuvos. Taipgi patarė suvažiavimas aptartų, kaip ti į Tautos Tarybos šaukiamą sivažiavimą del Lietuvos atbudavojimo. Pagaliaus patarė rasti gerus plenus del agitacijos Antras kalba J. Veckys, kuris imtinai apstojosi ant agitacijos klausimo ir nurodinėjo dideklėklumą agtacijai iš prištasties pačios A. L. T. S. galutinai nenustatymo platformos. Toliau kalba perstatytas kaip vienis sandarietis iš Gardnerio M. Stakėnas — patardamas Naujosios Anglijos apskriciui, dideklėklumą agtacijai, išleisti brošiūrą, kurioj butų išdėstyti nors patsai demokratizmo bruožai. Ketvirtu kalbėtojas

perstatyt p. A. 1. kad netu... cijos re... ie tai i... jis at... risizirė... rinki... etuviam... Sandarai... dant jin... kamus bi... lietuvių... gausiai;... dant kie... tuvė mo... juoems... kesti... isirsimu... ia ir su... viams z... Lietuva... ty zeme... 3) Vie... suvažiav... kos komi... kys, vice... nas, pirr... Kerdieju... Samsona... Mokus. 4) Nu... pribuvo... delegata... 19) — Jankaus... 5) Ine... tarta, k... lomiju, k... na bals... Gardner... ir iš Por... Dailyda. Taigi... lyvavusi... rias A. A... jum, vis... 6) Ta... čiams, l... ny, visi... balsų. 7) Si... vimo... priimta... Apsk... 6s. I... ninkas, re... torius;... užrašyt... ta, kur... sie daly... a) K... vimo nu... bomis A... mis Bul... bėti Na... T. S. ap... kalbos... cialis i... taipgi t... mas, kė... aukas... rės sius... goms, l... kamiau... jamos. l... otos i... Nutylėt... vimo n... šrutas... šliupui... ta 11-k... A. L. T... nebuta... pos be... D. ras... reikala... neapm... au ren... tos \$1;... rengim... rašynė... \$1.00, linta a... rengta... nu ren... Daugu... staruo... laujan... bridge... kiek ti... davusi... nei ki... sterio... wood'... ir Bri... (Br... po su... prisiu... — \$1... jus). 7)

erstatytas sveičias iš Brooklyn'o p. A. Martus, kuris atsiprašo, kad neturėjęs laiko sekti organizacijos reikalų, todėl ir pasakyti apie tai nieko neturįs. Pranešė, kad jis atvažiavęs su tikslu tik prisijūri, pasiklausti ir draugų rinkti aukų nukentėjusiems lietuviams nuo karės. Norėtų Sandarai pastatyti šį klausimą, idant jina rupintus išrasti tinkamus budus tarp amerikiečių lietuvių surinkti aukų kodaukštams; kad surastų galimu, idant kiekvienas lietuvis ir lietuvių mokėtų aukauti nukentėjusiems tam tikrą mėnesinę mokesį. Toliau ragino rupintis širsimu klausimo, kaip geriausia ir sutartinai visiems lietuviams atbudavojus sunaikintą Lietuvą ir išpirkus nuo dvarininkų žemes Lietuvoj.

3) Viešu balsavimu išrinktas suvažiavimo susirinkimo tvarkos komitetas. Pirm. — J. Večkys, vice-pirm. — K. Jurgeliūnas, pirmuoju sekretorium — J. Kerdiejus, antruo sekr. — J. Samsonas ir maršalka — St. Mokus.

4) Nuo Lawrenc'o 12 kuopos pribuvo ir užsiregistravo dar sie delegatai:

19) — J. Sekevičius, 20) Z. Jankauskas, 21) J. Vinickas.

5) Įnešta ir vienbalsiai nutarta, kad sandariečiai iš tų kolonijų, kur nėra kuopų, turi pilną balsą. Užregistruota: iš Gardner, Mass 22) M. Stakėnas, ir iš Porthsmouth, N. H., 23) J. Dailyda.

Taigi pirmoj sesijoj buvo dalyvavusiųjų apskričio kom. nariais A. Jurgeliūnu ir J. Kerdieju, viso 25 asmenų.

6) Taipgi nutarta, kad sveičiams, kurių buvo apie 30 asmenų, visiems duoti patariamąjį balsą.

7) Skaitytas praeito suvažiavimo protokolas. Vienbalsiai priimtas.

Apskričio komiteto raportas. Praneša šį-bei-tą pirminkas, vice-pirminkas ir sekretorius. Nutarta protokolane užrašyti tik sekretoriaus raportą, kuriame skamba maždaug šie dalykai:

a) Kad pagal praeito suvažiavimo nutarimo šaukti su prakalbonis A. Bulotą su jo pakeičėmis Bulotiene ir Zemaite — kalbėti Naujosios Anglijos A. L. T. S. apskričio rengiamosna prakalbosna, buvo jam išsiųstas oficialis pakvietimas, prie kurio taipgi buvo pridėtas paaiškinimas, kad sutinkama surinktas aukas nukentėjusiems nuo karės sūsių Lietuvon toms įstajogoms, kurias jis-jie nurodys tinkamiausiomis bei jų atstovaujamos. Vienok pakvietiman Bulotos nesiteikta nei atsakyti. Nutylėta.

b) Kad pagal praeito suvažiavimo nutarimo surengtas maršrutas po Naująją Angliją D-ruo šliupui su prakalbonis. Rengė tai A. L. T. S. kuopos, o kur tokių nebuva, kitų organizacijų kuopos bei šiaip vienas klubas. D-ras šliupas už savo kelionę reikalauja \$120.00, kas jam dar neapmokėta iš priežasties ne visų rengėjų apsimokėjimo. Prie tos \$120.00 "bilos" tame pačiam rengimo maršruto reikale susirašymėjimams padaryta išlaidų \$1.00, todėl tie 121.00 buvo padalinta ant 11-kos vietų, kuriose rengta prakalbas ir nuo kiekvieno rengėjų reikalauta po \$11.00. Dauguma tai angščiau, tai pastaruoju laiku prisiuntė reikalaujamas sumas išskyrus Cambridge'io A. L. T. S. 9 kp., kuri kiek tik izde turėjusi, tiek ir pridavusi — \$7.55c. Bet dar visai nei kiek nemokėję yra: Worcester'io A. L. T. S. 16 kp., Norwood'o Lietuvių Piliiečių Klubas ir Bridgeporto S. L. A. 51 kp. (Bridgeporto S. L. A. 51 kp. po suvažiavimo antron diendon prisiuntė reikalaujamą sumą — \$11.00. Sekretor. J. Kerdiejus).

7) Įnešta ir vienbalsiai nutar-

ta, kad apskričio sekretorius tuojau parašytų neužsimokėjusiems paraginimus ir surinkę visą sumą veikia atsisteistų su D-ru šliupu.

Įnešta ir vienbalsiai priimta pirmą sesiją uždaryti ir eiti pietų. Pietams laikas nutartas vieną valandą.

Sesija uždaryta 12:25 v. d-ną.

SESIJA II.
Susirinkimas atdarytas 1:45 val. po pietų.

Vardošaukis.

1) Po išaukimo vardais visus dalyvavusius pirmoj sesijoj, pasirodė, kad nepribuvę p.lės P. Šarkiuotė ir O. Barauskiutė.*

2) Įnešta ir vienbalsiai nutarta skaityti Pittsburgh'o A. L. T. S. konferencijos priimtą programos projektą. Skaito A. Rimka. Po perskaitymo paimta apkalbėti. Ilgesnės diskusijos iškilo del paragrafo, kuriame kalbama apie leidimą federacijos pamatams priglūti Sandaron draugijoms ir klubams. Dauguma delegatų darodinėja, kad tas paragrafas būtų išmestas, idant išvengus organizacijoj keblumų. Po diskusijų vienbalsiai priimta rezoliuciją komisijos sekanti rezoliucija:

"Suvažiavimas užgria Pittsburgh'o konferencijos A. L. T. S. projektą su pastaba, išbraukti pastabą prie paragrafo 12, kur kalbama apie draugijų mokesį ir jų prigulėjimą prie A. L. T. S. Reiškia, sulig priimtos rezoliucijos, draugijos, kurios norėtų priė A. L. T. S. Sandaros priglūti kuopos teisėmis, mokesį turėtų mokėti kaip ir kuopos".

3) Pakeltas ir paremtas klausimas apie bendrą veikimą su T. M. D. švietimo ir kultūros reikaluose. Diskusijose ėmė dalyvumą ir iš svečių tarpo J. Banuilis, S. L. A. apšvietos komisijos narys pranešėdams, kad jis turįs ant rankų krivulę irgi švietimo reikalais ir manąs, kad ji praeis su visų pritarimu — ateinančią žiemą S. L. A. kuopoms ką duoti veikti, pav. rengimas paskaitų. Tokiu budu verta A. L. T. S. veikti bendrai ir su S. L. A. Šiame klausime priimta sekanti rezoliucija:

"Suvažiavimas pripažįsta naują ir reikalą ateinantį rudens ir žiemos sezoną kur galima iš vien su kitomis draugijomis upac T. M. D. kuopomis rengti paskaitas, vakarus ir kt., ir apskritai darbuotis švietimo ir kultūros dirvoje."

4) Įneštas klausimas, ar verta apskričiai veikti apie linkės kolonijose, kur nėra susiorganizavusių A. L. T. S. kuopų. Priimta ši rezoliucija:

"Suvažiavimas išreiškia pageidavimą, kad Apskričio Komitetas švietimo ir kultūros dirvoje darbuotusi ir tose vietose, kur A. L. T. S. kuopų nėra."

5) Apskričio palaikymo klausime, po diskusijų įnešta ir visų prieš 2 balsų — nutarta, kad įstojusioms į apskritį kuopoms uždėti mokesį metams po 10c. nuo kiekvieno nario.

6) Nutarta, kad uždėta mokesį kuopos turi užsimokėti už šį metą ne vėliau kaip iki savario 1917 m.

7) Nutarta, kad ateinančiuosna apskričio suvažiavimuosna kiekviena kuopa turėtų teisę sūsių po 2 delegatų nuo pirmojo dešimčio savo narių, paskiaugį po 1 del. nuo kiekvieno sekančiųjų dešimčių.

8) Sulig dienotvarkės priėmama prie Lietuvos atstatymo klausimo kur P. Kazlauskas išstoją su savo išdirbtų plenu. Po viešo perskaitimo, vienbalsiai nutarta atidėti į šalį. Prie to klausimo p. A. Martus pastebi, kad kuodaugiausiai sandariečių stengtusi dalyvauti Tautos Tarybos šaukiamam suvažiavime

* Vėliau jos pribuvo; taipgi pribuvo kitas Cambridge'io kuopos delegatas pirmoj sesijoj — delalivavęs A. Bartkevičia. — Sekretoriai.

Lietuvos atbudavojimo klausimu.

9) Įneštas ir patvirtintas klausimas, kaip apskritis privalo žiūrėti į atvažiuojančius iš Lietuvos sveičius M. Yčą ir kun. J. Žilinską. Vienbalsiai nutarta, kad apskritis jiems atvažiauvus, taip atsineštų link jų ir veikty taip, kaip kokios aplinkybės susidarys. Tas reikalas pavestas daugiau nuožiurai apskričio komiteto.

10) Suvažiavimas išreiškė pageidavimą, idant sugryžę delegatai stengtusi savo kuopas raginti savose kolonijose organizuoti L. G. ir L. A. fondų skyrius ir prie visų progų rinkti aukas.

11) Pakeltas klausimas reikalod idėjinės literatūros ir savo srovės spaudos platinimo. Visų tame klausime kalbėjusių delegatų išsireikšta už butinumą to reikalo. Vienbalsiai priimta rezoliucija:

"Suvažiavimas išreiškia pageidavimą, kad kuopos išrinktų tam tikrus laikraščius ir knygy agentus, kurie platintų raštus apskritai ir savo srovės laikraščius ypačiai."

12) Suvažiavimo išreikšta pageidavimas, kad Centro Valdyba pasirupintų surinkti geresnių knygy ir savo srovės idėjinės literatūros sąrašą ir jį paskelbtų spaudoj. žiniai raštų platinioj.

13) Įnešta ir nutarta išrinkti komisiją iš 3 asmenų, kuri apsilankytų T. M. D. šaukiamam Mass. ir apie linkės kuopų atstovų suvažiavime (šioj pačioj Lietuvių Salėj, So. Bostone; rugsėjo 4 d. š. m.) ir perstatytų švietimo ir kultūros dirvoje bendro veikimo klausimą. Komisijon išrinkti: A. Rimka, M. Stakėnas ir J. Samsonas.

14) Suvažiavimas išreiškė pageidavimą, kad kuopos pačios rupintusi susižinoti su p. A. Martu ir jam rengtų prakalbas, kur būtų renkamos aukos nukentėjusiems lietuviams nu ka rės, siunčiant per L. G. Fondą.

15) Pakelta klausimas ar Nauj. Angl. apskričio rinkti naują komitetą, ar tas pats turi išstarnauti bent metus. Palikta tas pats tik su darinkimu finans sekretoriaus. Išrinktas J. Zemanaitis iš So. Boston. Mass.

16) Klausimas, kur būtų šauktas sekantis suvažiavimas, perstatyta tris vietas: Haverhill, Lawrence ir Montello. Balsuojant gavo: Montello 16 balsų ir Haverhill su Lawrence po 4. Laikas paliktas paskirti nuožiurai paties apskr. komiteto.

Įnešta ir vienbalsiai nutarta suvažiavimas uždaryti. Uždaryta 5:35 val. vakare.

I Sekr. J. Kerdiejus.
II Sekr. J. J. Samsonas.
Rezoliucijų komisijos Sekr. A. Rimka.

PROTOKOLAS
MASS. IR APIELINKĖS TEVYNĖS MYLETOJŲ DRAUGIJOS KUOPŲ ATSTOVŲ PIRMOJO SUVAŽIAVIMO

įvykusio rugsėjo 4 d. 1916 m. Lietuvių Name, So. Boston, Mass.

Susirinkimo tvarka prasidėjo apie 10:30 val. ryte.

I. Užsiregistravo:
Nuo So. Bostono 81 kp. šie asmenys: J. Strimaitis, J. Zemanaitis, J. Kerdiejus, M. Mocka-petris, A. Čebatorius, J. Klimas, J. Rimka, A. Rimka, J. Banuilis, K. Sangaila, L. Stasiulis ir P. Bolyas.
Nuo Gardnerio 30 kp. — M. Stakėnas ir P. S. Remeikis.
Nuo Norwood'o 36 kp. — J. Pašakarnis.
Nuo Montello 85 kp. — S. Šleinis, S. Geniotis, K. Vaičiūnas, J. Samsonas ir J. Čičauskas.

Nuo Cambridge'io 55 kp. — K. Galinauskas.

Ir iš N. H. valstijos, nuo Nashua'es 79 kp. — S. Zavadskas, P. Pranauskas ir P. Oginskas. Viso 24 atstovai. Dalyvavo ir šiaip keletas sveičių kaipo klausytojai.

2. Tvarkos komitetas.
Įnešta ir vienbalsiai nutarta rinkti susirinkimo vedėją, užrašų sekretorių ir rezoliucijų komisiją iš 3 asmenų — viso 5 asmenys. Išrinkti: vedėju — J. Strimaitis, sekretorium — J. Kerdiejus, rezoliucijų komisijon — A. Rimka, A. Čebatorius ir M. Stakėnas.

3. Apskričio tverimo klausimas.
Ar yra pageidaujamas Mass. valstijos ir apie linkės T. M. D. apskritys, rengimo komisijos dienotvarkė išstatytam šiame klausime ėmė balsą visa eilė atstovų ir kiekvienas išreiškė pageidavimą. Ypac svarbiausiomis priežastimis buvo nurodoma į tai, kad Naujosios Anglijos T. M. D. kuopos delei neturėjimo jokio centro, delei nepalaikymo savitarpinės pagalbos nekuriuose kolonijose yra arba visai išnykusios, arba šiaip pakriusios, o jei kurios ir egzistuoja, tai vis-gi del stokos spēkų nepajiegančios parodyt savo veikimo nei švietimo, nei agitacijos tikslais. To pataisy-mui ir yra pageidaujamas apskritis, kurio išrinktasis komitetas turėtų rupintis rengti maršrutus su prolekcijoms ir prakalbonis. Turėtų rupintis neskaitylingas kuopas didinti prigulėti tvarkytis, pakrikusias organizuoti-atgaivinti ir kur jų nėra — naujas įsteigti. Po šių bendrų pasidalinimų mintimis, padaryta įnešimas ir vienbalsiai priimta, kad apskritis yra butinai reikalingas.

4. Vardas.
Įneštas ir patvirtintas klausimas: Ar tverti vien Mass. val. T. M. D. apskritį, ar visos Naujosios Anglijos? Vienbalsiai priimta, kad visos Naujosios Anglijos.

5. Kuopų prisidėjimas prie apskričio.
Po ilgesnių diskusijų, įnešta ir vienbalsiai priimta, kad kuopos, norinčios apskričio patarnavimu iki naujų metų naudotis, turi kiekviena įmokėti po 1 dol.

6. Nauj. Angl. T. M. D. apskr. išrinktas komitetas.
Pirminku išrinktas viešu balsavimu J. Strimaitis. Vice-pirm. kandidatas į pirminkus gavęs daugiau balsų, išrinktas J. Zemanaitis (Abu iš So. Boston, Mass). Susirašinėjimų sekretorium viešu balsavimu — S. Geniotis. Finansų sekretortum — S. Šleinis ir išdininku — K. Vaičiūnas (visi iš Montello Mass.).

7. Aprubežiuotas skaitlius delegatų į apskričio suvažiavimus.
Vienbalsiai nutarta, kad kiekviena kuopa sekančiosna apskričio suvažiavimuosna galinti sūsių po 2 delegatų, kuomet narių skaitlinė sieka ne daugiau dešimties, ir-gi nuo kiekvienos sekančių dešimčių dar po 1 delegatą.

8. Suvažiavimai šaukti vieną kartą į metus.
Po platesnio apsvartymo vienbalsiai nutarta, kad apskričio suvažiavimai būtų šaukiami nemažiau 1 karto į metus. Komitetas matydamas reikalą, gali suvažiavimą šaukti ir dažniau.

9. Sekantis suvažiavimas nutarta šaukti Montello, Mass.
Iškilus klausimui kur šaukti antrasis suvažiavimas, buvo išstatytos 3 kolonijos: Montellas, Bostonas ir Norwoodas. Dauguma balsų viešu balsavimu nutarta, kad Montello.

KITI NUTARIMAI.

10. Pakelta klausimas ar verta T. M. D. apskričiai bendrai veikti su kitomis draugijomis ir organizacijomis. Po diskusijų vienbalsiai priimta rezol. kom. pateikta sekanti rezoliucija:

"Kultūros ir švietimo darbą apskritis gali bendrai veikti su visomis organizacijomis, kurios tik tam bendram darbu pritaria ir išvien veikti nori."

11. Kadangi per praeitą T. M. D. seimą yra išrinkta Apšvietos Komisija, kurios užduotim yra surengti visą eilę paskaitų, surasti prelegentus ir tt. ir kadangi tam tikslui Seimas asignavo 500 dol., todėl šiame susirinkime po diskusijų išnešta sekančioji rezoliucija:

"Šis suvažiavimas išreiškia pageidavimą, kad C. Valdyba ateinančią žiemą pasistengtų parengti maršrutą geram kalbėtoju su agit. prakalbonis, taipgi parupintų eilę paskaitų ir jei galima, pakviestų keliaujančių prelegentų."

12. Įnešta ir vienbalsiai nutarta, kad šio apskričio kiekviena kuopa pasiimtų sau už privalumą per susirinkimus, prakalbas ir šiaip savo vakarus platininti raštus, o tapgi išsireinktų iš savo tarpo agentus, ir platintų gerą literatūrą, suteikiant pirmenybę T. M. D. leidiniams.

13. Įnešta ir po diskusijų vienbalsiai nutarta, kad apskričio komitetas rupintusi gauti iš Centro knygiaus savo kuopoms reikalaujamų knygy pardavinėjimui, nereikalaujant iš angsto apmokėjimo. Žinoma, tame, jei kuri kuopa vėliau neapsimokėtų, tad apskritis turi prieš knygy atsakyti, turėdamas reikalą su tokioms neatsiteisusiomis kuopomis.

14. Iš dienotvarkės pastatyta knygynų klausimas. Kaip būtų geriau: ar naudotis valdiškais knygynais ir jose reikalauti pilnų lietuviškų skyryų, ar savus lietuviškus steigti ir esančius remti? Po diskusijų rezol. kom. priimta sekanti rezoliucija:

Kadangi valdiškais knygynais didžiuma lietuvių naudotis nemoka ir dažnai negali, beto patys valdiški knygynai yra labai silpni lietuviškomis knygomis, tai suvažiavimas nutaria:

1) kad ant vietų visur būtų vedama agitacija, idant valdiški knygynai turėtų daugiau lietuviškų knygy ir laikytų lietuviškus vedėjus,

2) kad taipgi būtų visur įsteigiami savi lietuviški knygynai-skaityklos, jei galima, sutartinai su kitomis vietos draugijomis.

15. Čia-pat delegatas A. Rimka A. L. T. S. Nauj. Angl. apskričio įgaliotos komisijos vardu atsiskaukė su pakvietimu, kad T. M. D. apskritis sutiktų bendrai veikti švietimo ir kultūros veikime. Vienbalsiai nutarta pakvietimas priimti. Ir apskričio komitetui pavesta tartis su A. L. T. S. del bendro veikimo švietimo ir kultūros dirvoje.

16. Įnešta ir vienbalsiai nutarta, kad tuojau rudenį Nauj. Angl. T. M. D. apskritis parengtų maršrutą su prakalbonis, ir pakviestų pirmiausia M. Šalčių, o jeigu jis atsisakytų, tai kitą gerą kalbėtoją.

17. Padaryta įnešimas ir patarta, kad Centro Valdybai rupintis leisti prie literatūros veikalo ir amatų rankvedžių bei meno veikalo. Po diskusijų įnešimas atidetas į šalį.

18. Iš Nashua'os delegato Zavadsko įnešta klausimas, kad būtų daug naudingiau, jei T. M. D. įvestų visuotinąjį balsavimą. nes nariai to reikalauja ir iš patirimo — sako — yra žinoma, kad T. M. D. tuomet daug daugiau būtų žmonių prijaučiančių. Taipgi pataria, kad suvažiavimas ta reikalavimą ir-gi išstatytų. Dauguma balsų prieš 1 bal. nutarta tą užrašyti protokolane ir palikti apsvartimui sekančiam suvažiavimui.

Įnešta ir vienbalsiai nutarta suvažiavimo susirinkimas uždaryti.

Susirinkimas uždarytas 1:40 val. po pietų.

J. Kerdiejus,
Užrašų sekretorius.
A. Rimka,
Rezol. Kom. sekretorius.

SUVAŽIAVIMAS DEL LIEUVOS ATSTATYMO.
(Prisiūstas).

Šiuomi pranešame gerbiama-jai visuomenei, kad suvažiavimas del Lietuvos atstatymo įvyks 28 ir 29 rugsėjo, tik ne Bostone, kaip buvo ankščiau garsinta, bet Brooklyn'e, N. Y. lietuvių paraprijinėje svetainėje (kampas N. 5-th ir Havemeyer gatvė).

Suvažiavime galės dalyvauti su sprendžiomuoju balsu atstovai nuo įvairių lietuviškų organizacijų (nedaugiau, kaip po 3 atstovus nuo draugijos ar kuopos: iki 50 narių — 1 atstovas; virš 50 narių galima 2 atstovai, ir virš 100 narių galima 3 atst.); del laiko trumpumo atstovus išrinkti galėtų ir organizacijų valdybos.

Įgaliojame gerbiamus kun. N. Petkų, pp. K. Krušinską ir A. Aleksandravičių iš Brooklyn, N. Y. k. J. Dobužinską iš Newark, N. J. ir p. A. Staknevičių iš Bloomfield, N. J. sudaryti suvažiavimo rengimo komitetą, kurin kviečiame įeiti patiems ir pakviesti kitų srovių veikėjus iš Brooklyno ir apie linkių.

Suvažiavimo programo projektą "Tautos Taryba Amerikoje" netrukus nusiųs rengimo komitetui. Rengimo komitetas įgaliojimas programą saipaip papildyti ar pakeisti ir pagarsinti visuomenei.

Tautos Taryba Amerikoje.

Iš Europos.

Mirė Ambrozaitis ir Jurašaitis. M. Sleževičius gavo laišką iš Lietuvos, kuriame tarp kitka rašoma, kad mirė šiaulių Dėdė (Ambrozaitis) ir Jurašaitis (fotografas).

Krata. Liepos 20 d. pas pris. adv. padėjęją L. Požela buvo "svečių-nebuvėlių". Norėta, matyti, pasiskaityti korespondencijos, bet nieko, jiems naudinga, nerasta. Pasiėmė porą rašukėlių ir keletą "Ateities", "N. Lietuvos" ir "L. Balso" numerių.

Galų-gale leido. Iki šiol prie Samaros gub. gyvenančių lietuvių belaisvių iš Prusų Lietuvos nebuvo galima prieiti. "Globos" pirminkė F. Bortkevičienė senai tuo dalyku rupinosi ir klubeno įvairių valdininkų duris. Galų-gale vėdaus reikalų ministerija leido jai apvažiuoti Samaros guberniją ir ištirti lietuvių belaisvių gyvenimą. Netrukus g. Bortkevičienė ir išvažiuoja Samaron.

Lietuvių karininkai. Karo mokyklon paimta dar šie studentai lietuviai: K. Remeza ir V. Pietraitis. Liepos 27 d. Žemaičių vy-skupas Karevičius, sutikus vokiečių ir rusų valdžiai, išvažiuo Lietuvos. Drauge su juo išvažiuo kun. Palta-rokas ir kun. Šaulys. ("Naujoji Lietuva".)

"Ateitis"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pėdnyčia, Rugsėjo (Sept.) 15 d. 1916 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyriškai ir trumpina sulig savo nuostatais. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

DEL "LIETUVIŲ DIENOS."

Lietuvių diena prezidento Wilsono nustatyta lapkričio 1 d. š. m. Tą dieną visos Amerikoje bus galima rinkti viešai gatvėse ir kt. aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Aukos bus renkamos po vadovystę Centralio Komiteto, išrinkto lietuvių organizacijų atstovų suvažiavimo Wilkes Barre.

Nors patsai Centralis Komitetas suorganizuota ne visai taip, kaip būtų buvę geistina (pastatyta srovių principai, bet nemokėta visas srovės patenkinti), ir nors jo organizatoriai padarė vieną-antrą klaidą, kurios davė pamatą jo organizatorių kritikuoti, visgi šiame atsitikime mes visi privalome Centralį Komitetą remti, nes: 1) surinkti pinigai vis tiek eis lietuviams, 2) kitos tokios progos taip plačiai iš svetimtaučių aukų parinkti lietuviams negausime.

Ne laikas ginčytis dėl partijinių ar asmeninių ambicijų užgavimo, kuomet ten broliai alkį kenčia ir čia yra proga jiems pagalbos gauti iš svetimųjų. Delto reikalinga, kad kiekvienoj kolonijoje, kiekvienoj vietoj būtų suringta kuodidžiausi buriai rinkinukai, ypač dailių padornai apsirėngusių mergaičių, nes dailios, mandagios mergaitės visuomet daugiau surenka, negu vyrai. Reikia išgauti oficialis leidimas ir parama iš vietinių valdžių, o ženklus ir rinkimo dežutes parsitraukti iš Centralio Komiteto. Atsikirų kolonijų gi rinkimą turėtų prižiūrėti taipgi komitetas geriausia sudarytas iš vietinių fondų skyrių ir draugijų atstovų.

NAUJOJI ANGLIJA KAIPO VIENATA.

Šiame "Ateities" Nr. spausdinaime A. L. T. Sandaros ir T. M. D. Naujosios Anglijos kuopų atstovų suvažiavimo protokolus. Daug juose yra svarbių nutarimų, daug svarbių minčių, kurios turi vertę ne vien Naujosios Anglijos lietuviams. Jeigu vienok tie nutarimai buvo padaryti vardu Naujosios Anglijos atstovų, tai čia yra gana svarbios geografinės, politikinės ir net ekonominiai kultūrinės priežastys.

Pirmiausia visa taip vadinama Naujoji Anglija yra Jungt. Am. Valstybių "kampe" ir jos atstovams kitur nuvažiuoti daug laiko ir pinigų lešuoja. Delto bendruose Amerikos seimuose Naujoji Anglija paprastai gana silpnai atstovaujama, o visuotini seimai Naujojo

Anglijoj dar rečiau tedaromi. Nuo to gi nukentčia vietos organizacijos, nes permažai gyvumo, truksta nuomonių apskaitimo. Antra — Naujosios Anglijos valstijose valdžios įstatymai gana vienodi ir jie dažnai gana žymiai skiriasi nuo kitų valstijų įstatymų, ypač kas lytisi kultūriniai-ekonominio gyvenimo (pavizdžiui, įstatymai palytintys kooperacijas, korporacijas darbininkus ir kt. Naujosios Anglijos valstijose gana vienodi ir tuo pačiu laiku žymiai skiriasi nuo kitų, ypač vakarinių valstijų). Be viso to Naujoji Anglija turi savo žymius ir visai savystovius komunikacijos ir kultūros centrus, tarp kurių pirmą vietą užima Bostonas. Visas šitas padarė tai, kad patį amerikoni-anglai savo organizacijų gyvenimą iš seno centralizuoja pirmiausia Naujojoje Anglijoje

Pastaruoju laiku, kaip matome, prie to priėjo ir lietuvių. Kuomet praėitą žiemą buvo pirmasis Naujosios Anglijos sandariečių suvažiavimas su tikslu sutverti apskritį — visi vienbalsiai pripažino, kad toksai apskritys negali pasitenkinti vien Mass. valstijos ribomis. Dabar tas pats pasirodė per T. M. D. kuopų atstovų suvažiavimą. Iš Conn. ir N. H. valstijų T. M. D. kuopų atstovai tiesiog užreikšė, kad jie nori prie vieno apskritio būti su Mass. valstijos draugais.

Šitas savaimė apsirėikiškias krypsnis turėtų būti mūsų prideramai iš naudotas. "Vienybėje — galybė", sako priežodis, ir Naujosios Anglijos lietuvių, jeigu nori savo viešųjų gyvenimą gyvenimui padaryti, neprivalo laukti, ką ten "rytai" ar "vakarai" pasakys arba padarys, o turi patį savo reikalais pasirūpinti. T. M. D. ir A. L. T. S. veikėjai šitą pamatę ir kelią jau praskynė. Išmintingai pasielgtų ir kitos organizacijos, jei jų pėdomis pasektų. Ypač tas būtų naudinga jaunimo ir dailės draugijoms, taipgi mūsų taip vadinamoms "kooperacijoms."

Naujosios Anglijos jaunimo ir dailės draugijų veikėjai, berods, savo suvažiavimą rengiasi padaryti. Kooperacijos draugijos turi taipgi savo sąryšį, bet gaila, kad veikimą apsiribojusios Mass. valstijos ribomis. Tuo tarpu kooperacijų draugijas paliečiantis valstijų įstatymai Naujojoje Anglijoje beveik visur vienodi, todėl suderinti lietuvių kooperatyvų veikimą didesniame plote labai būtų svarbu ir naudinga. Štai delko mes velytume, kad Mass. valstijos kooperacijų "sąryšis" išsiplėtotų į Naujosios Anglijos kooperacijos dr-jų sąjungą ir plačiau imtusi veikti bei kooperacijos idėją plėtoti.

Apskritai gi turime palinkėti, kad visos mūsų organizacijos pradėtų daugiau centralizuotis į apskričius, kad didesniais buriais bendrai daugiau atsiekti.

PRIE LIETUVOS ATBUDAVOJIMO.

Mes, Amerikos lietuvių, turime išanksto rengtis prie Lietuvos atbudavimo, nežiurint į tai, ar po karės Lietuva paliktų po Rusija, Vokietija ar visai nepriklausoma. Štai vokiečiai jau dabar ragina savuosius Amerikos vokiečius važiuoti po karės Lietuvon ir ten užimti bei vesti krašto pramonę. Tuo labiau tas turi rūpėti mums.

Lietuva po karės pirmiausia reikalaus agronomų — žemės dirbimo žinovų. Tai gi dabar mūsų broliai turėtų pasistengti įgyti žinių apie uk'o vedimą — apie tai, kaip ir kur geriau sėti kokius javus, kaip auginti medžius ir auklėti miškus, prižiūrėti sodus, daržus, auginti gyvulius ir t. t. Tą galima atsiekti lankant specialės žemės ukio mokyklas ir dirbant pavizdingai vedamuose ukuose vieton suodinių miesto fabriku.

Toliau turime žiūrėti į pramonės bei prekybos sritį. Čia mūsų pramoninkai (biznierių) turėtų susirūpinti į sąjungą ir išanksto prisirengti Lietuvon grįžti.

Mums, lietuviams, yra svarbiausia — išplėtoti kooperacijas ir korporacijas, nes per jas mūsų žmonės daug greičiau ir geriau šalies pramonę pakeltų. Į kooperacijos draugijas susidėję žmonės Lietuvos miestuose ir miesteliuose gali užsieti vietos ukus reikalingų daiktų krautuves, o susispietę į korporacijas (bendroves) gali išpirkinėti dvarų žemes ir jas parceluoti Lietuvos bežemiams ir mažžemiams. Korporatyvė bendrovė reikėtų jau dabar čia Amerikoje įsteigti ir sudėti pinigų, kad kaip tik bus galima tuoju pradėti darbą Lietuvoje. Tokia bendrovė galėtų verstis ne tik žemėmis, bet ir ezerais, miškais ir tt. Jau dabar reikėtų užmegsti ryšius su pasaulio rinkomis.

Tokio darbo naudingumo nėra reikalo prirodinėti. Jei mes, lietuvių, patį nesistengsime savo šalies pramonę ir uk'ą pakelti, tai niekas kitas to darbo už mus neatliks. Budami gi neturtingi — galime tai padaryti tik bendromis spēkomis, spiedamies, sulig reikalo, į bendroves-korporacijas ir kooperacijas draugijas.

P. J. Kazlauskas.

PRANEŠIMAS DEL SUSIŽINOJIMO SU UŽIMTAJA LIETUVA.

Po ilgų rūpesnių "Švedų-Lietuvių Komitetas" buvo pagaliau gavęs laidimą iš vokiečių valdžios persiuntinėjimui trumpų laiškų-pranešimų į užimtąją Lietuvą. Greitu laiku, per Kovos ir Birželio mėnesius, buvo išsiųsta Lietuvon virš dviejų tukstančių laiškų. Tik štai Gegužės mėn. atėjo žinia, kad vokiečiai neleis Komitetui toliau varyti tą darbą ir

net didumą iš pasiųstųjų laiškų gražinta atgal.

Šiuo laiku "Sv. — L. Komitetas" tegali daryti tik paklausimus apie sveikatą ir medžiaginį padėjimą pasilikusių rusų pavaldinių užimtose vietose. Atsakymų tuos paklausimus ateina ne greitai, mažiausiai per pusantro ar du mėnesius.

Labai daug prašymų padaryti tokius paklausimus apie pasilikusius Lietuvoje ateina Komitetan iš lietuvių amerikiečių. Nors prie Komiteto tedirba tik du lietuvių, bet tie prašymai kiek galima atliekami. Kurkas geriau galėtų visą tą organizuoti lietuvių amerikiečiai pas save. Ne tik kad čia "Sv. Lietuvių Komitetas" ir be to turi daug darbo, bet jau vien delto, kad susižinojimas su Lietuva iš Amerikos tiesiog dvigubai bus greitesnis. Visi laiškai iš Amerikos Švedijon eina per anglų cenzurą, užsiguli ten kartais begalo ilgai. Iš Švedijos Amerikon taip pat. Jeigu gi amerikiečiai darys užklausimus per Ispanų pasiuntinystę Washingtone, tie užklausimai eis Berlinan Ispanų pasiuntinystėn be jokios cenzūros, be jokio sutrukdimo. Atsakymai irgi grįž neliėčiami. Neutralių šalių grynai valstibinių susižinojimų jokia iš kariaujančių valstybių kontroliuoti negali.

Ispanų gi pasiuntinystė Washingtone patarnauti lietuviams, kaip Rusijos pavaldiniams, šitam dalyke neatsisakys. Ispanai daboj šiam kare rusų pavaldinių reikalus ir turi jais rūpintis, nes gauna už tat didelį atlyginimą nuo rusų valstybės. Tik butinai reikia, kad lietuvių sutaisytu prie Ispanų pasiuntinystės savo Komiteta, kuris rūpintus tu užklausymų tvarkymu. Ispanai patį to daryti negali, nes jiems sunku orijentotis ir mūsų varduose ir Lietuvos vietų pavadinimuose.

Užklausimai daromi sulig tam tikros, nustatytos Ispanų pasiuntinystės Berline, tvarkos ir taisyklių. Yra užtvirtinta forma blankų, kuriais ir tegalima naudotis. Tuo reikalu tesikreipia Amerikos lietuvių veikėjai į Ispanų pasiuntinystę Washingtone. Ten galima bus suorganizuoti ne tik žinių, bet ir pinigų persiuntinėjimas Lietuvon.

Del susižinojimo su išbėgusiais Rusijon reikia kreiptis Informacijų Biuran prie Centrō Komiteto: Baskov per., 29, 2, Petrograd.

J. Augustolis, Ig. Jurkunas.

P. S. Meldžiame atspausdinti šitą pranešimą visų laikraščiu.

Nuo Redakcijos. Mums atsiųsta Ispanų pasiuntinystės išdirbtos ir atspausdintos tam tikros blankos Rusijoj pasilikusiems žmonėms sužinoti. Iš to matyti, kad Ispanų pasiuntinystė tuomi plačiai užsiėmusi.

Neužmirškite sušelpť nukentėjusius nuo karės.

Apžvalga.

Del susižinojimo su Lietuva. Atkreipiame musų veikėjų domą į pp. Augstuolio ir Jurkuno pranešimą ir patarimus del amerikiečių susižinojimo su Lietuva. Butinai reikėtų tame dalyke Washingtonė ispanų ambasadoj paklabinti. Kol nėra kitos pastovios organizacijos, tą galėtų atlikti ir Centralis Komitetas.

S. L. A. Pildomoji Taryba turi krivulę ir svarsto, ar n žydų komitetan savo atstovą, kuris tvarkytų lietuvių susirašinėjimus su Lietuva. Per tą žydų komitetą daugelis lietuvių atsakymų ir žinių jau gavo ir reikėtų juomi naudotis. Jieškant giminių Lietuvoje galima ir dabar prie jo kreiptis tokiu adresu: Hebrew Sheltering and Immigrant and society of Amerika, 229 E. Broadway, New York, N. Y. (Lithuanian). Apie tai praneša S. L. A. sekretorius Strimaitis, kuris dar prideda: "Reikia paduoti pilną vardą ir pavardę savo giminės Lietuvoje, pilną adresą, koks buvo pirm karės, ir užsiėmimą; reikia paduoti kelis kitus vardus ir pavardes giminių ir kaimynų; geriausia yra rašyti ant atviručių ir pasiųsti viršaus nurodytu adresu."

Naujosios socialistų sąlygos. Anuosyk "Kova" parašė, kad socialistai Centralin Komitetan galėtų jau nustatomis sąlygomis įeiti, jeigu C. K. sutiktų penktą dalį visų surinktų aukų pasiųsti jų nurodytoms sėlpimo organizacijoms. Taip išstatytoms "Kovos" sąlygomis pritarė "Darbininkas" ir "Ateitis". Pasiūsišino "Vienybė Lietuvininkų" (nurodydama, buk jau pervėlu tokias sąlygas statyti) ir "Laisvė" bei "Naujienos" (kad per daug nužeminancios sąlygos). Kiti laikraščiai nutylėjo. Bet dabar Chicagoj atsibuvęs L. S. S. suvažiavimas nutarė, kad socialistai (L. S. S. ir S. S. F.) Lietuvių Dienos rengimo Centralin Komitetan tik tuomet gali įeiti, jeigu jiems tame komitete bus suteikta trečdalis vietų ir trečdalis visų surinktų aukų jų nurodytoms sėlpimo įstaigoms.

Chicagos "Lietuva" apie tai sužinojusi jau spėjo savo nuomonę isreikšti. Ji sako, kad pirmasis socialistų reikalavimas yra teisingas ir galėtų būti išpildytas, nes komitetas ištikrųjų turėtų susidėti iš lygaus skaičiaus visų trijų žymiuųjų srovių. Reikėtų esą tik, kad kaip du vidurinės srovės atstovai pasiryžę rezignuoti ir savo tas vietas socialistams užleisti, ta-pat turėtų padaryti ir "katalikai". Bet šitą socialistų sąlygą priėmus ir komitetą sudarius iš lygaus srovių atstovų skaičiaus (4-4-4), antrasis socialistų reikalavimas — trečdaj visų aukų paskirti jų nurodytoms organizacijoms, yra nepriimtinas, nes socialistams tada būtų suteikta specialės teisės, kokių nei viena kita srovė neturėtų. "Lietuva" mano, kad jeigu komitetas įeina po lygų skaičių atstovų iš visų trijų srovių, tai aukos turi eiti ten, kur nutars visas komitetas.

Mums rodosi, kad šita "Lietuvos" nuomonė, išreikšta del socialistų naujųjų sąlygų, yra visai sveika ir pilnai remtina. Jeigu visų srovių atstovų skaičius lygus, tai ir jų teisės turi būti lygios ir nei viena srovė specialių privilegijų gauti negali.

Lietuvių dienos klausimas L. S. S. suvažiavime. NAUJIENOS Nr. 215 smulkiu aprašo tą L. S. S. suvažiavimo posėdį, kur buvo kalbama apie Lietuvių dieną. Po pp. Stilsono ir V. Kapsuko raportų apie jų dalyvavimą Wilkes-Barre suvažiavime —

"Pakviesta kalbėt Liet. S. Fondo pirmininkas Gugis, jis mano apie Lietuvių Dienos Fondas darys šiame klaidme. Gugis išrodinėja, kad jau tiek sykių tikėjome į dra darbą ir vis likome klaidinų ir tautininkų apgauti, tai būtų iliuzijos ir vėl eit ant kamos promiso ir veikt išvien, kada kalno galima pasakyt, jog mes liksime apgauti. Klerikalai su tautininkais ignoruoja socialistus, duodami tiek mažai vietų komitete, kada išpa trečdalis jų gaut. Jie net Liet. Selp. F. pakvietė į konferenciją vos keliom dienom prajā, o saviškius susikvietė į Pruseil. Mums reikia sunaudot Lietuvių Dieną, bet ne išvien klerikalais ir tautininkais. parodykime, kad nenorime jais dalyvaus ir pasakykim, kad del taip darome. Mes turime ant gatvių kanųp aukos rinkti ir su jais muštis, o rinkime prakalbas, darykime iš susirinkimus ir aiškinkime publikai, kodėl mes veikiam atskirai. Aukų rinkime ne varžytyniu nedarysime. Jie teks, kiek mes surinksime šiose ir dirbtuvėse, bet sykiu mes išaiškinsime tikrąjį dalyką šioje.

Pruseika kalba, kad S. S. yra per daug nuvarginta Lietuvos sėlpimo dalyku ir da čia kimų kampanija prieš pat Lietuvių Dieną įvyksta apie patį laiką, kada musų visos gos turi būti įtemptos rinkimo agitacijai. Sėlpimas nėra m tiesiaja užduotim ir tai m tiek daug leidžiamės į jį, kad tulais atžvilgiais savo prelia pralenkėm, kurie vien tik sėlpimu užsiima. Šį sykį būtų geriau, jei galima būtų kokius nors keliais susitaikyt su klerikalais ir tautininkais, nes lietuvių daug energijos musų politikam darbai. Klerikalai tautininkai visgi nesispiria daug, nes jie žino, jog pas jus nėra tinkamų žmonių aukoms rinkti.

Bulota kalba nuo Liet. Selp. Fondo. Jis aiškina, kad S-ga nebus reikalo nuskesti darbe nes jį galės atlikt Fondo skyriniai. Atsikirus visur vietinių klerikalų, kurie sugebės išaiškinti dalyką. Bet svarbu durt publikai direktivą, ką ji turė veikti Lietuvių Dienoj. Jis S-ga ir Liet. Selp. F. iškalb praneš visuomenai, kaip elgtis, ji mokės atlikt darbą, nes ji laukia tik žodžio, kas daryti. Galima būtų surengti prakabas visose lietuvių kolonijose prieš Lietuvių Dieną arba toje dienoj. Aukų, jo nuomone, tur įplauktų mažu nemažiau, neg surinkus musų klerikalų ir tautininkų rinkėjai. "Jūs matote", sako jis, "kad visa šviesioji lietuvių dalis arba jusų tarpe atoj jums simpatizuoja. Pas klerikalus veik nėra žmonių, galėtų būti pastatyti publikos vietose rinkti aukas. Jei katras jų ir surinks kiek, tai jį žinote, kad jis su dežute greičiau kur kitur užsukus, negu pasiskubins į vietą parnešt. (Pakla didelis juokas). Aš ir dėmaitė netikime daugiau, kad bent ką galima būtų veikt bendrai su klerikalais ir tautininkais, nes musų jie jau spėjo per tikrint. Žinoma, mes galime pastatyti jiems griežtus reikalavimus ir paskirti laiką del atsakymo. Jei išpildytų, mes prisidėtume. Bet aš esu tikras, kad jie neišpildys musų reikalavimo." Toliau Bulota perskaito, ko reikalavus Liet. Selp. P. Grigaitis įneša, kad toks pat reikalavimas būtų pastytas ir S-gos. Įnešimas priimtas ir nubalsuota, kad S-ga nedirbs bendrai su klerikalų ir tautininkų komitete Lietuvos Dienos rengime, jei nebūs vie-nas trečdalis visų tą dieną surinktų aukų pasiųsta tuo keliu, kokį nurodys S-ga ir Liet. S. F. ir jei nebūs likusieji du trečdaliai suvartoti tiesiam del karės

nuker
Jei
mesta
nos re
Fondo
S-ga
Tai,
tiskas
cialistų
torius į
Turit
kių da
pilnai s
bijo lit
savystė
Su juo
galima
užtat n
Pruseil
taikym
ninkais
listai t
(rupint
kt.), r
manyti
delto n
darbo s
neveikt
kuris I
kalbėda
tarių
nimų ž
lėjai "T
tur užs
vieta
kad nei
du kalt
"Que
Jovi".
Ir po
gos: t
aukų ir
trečdal
galima
tį jų ne
bendra
Nes to
nors vi
mą jai
kitų ir
reikala
rodytu
do) pa
Mes
nizuoja
rinkinuk
socialis
pasielg
nancija
ka suv
"Kovo,
ir simj
šy. B
stovai
me ir y
suvaži
S. S. s
debatu
joj išst
"Nat
spausd
responc
sakinio
liaudam
apie l
"N. Lie
w").
sako jė
"Yr
ko išs
zident
jencij
Respu
kė, ka
ti pra
gyvi i
mas ta
vietą,
kas ap
Red.)
reikia
kuome
mai st
Bev
lordas
Situ
stengi
su tau
nės id
vienij
sų imj
tavių
ros nu
Liet
mas -
klausi
tįs po
Taip a
damas
kita k

nukentėjusių susiėmimui.

Jei šitas reikalavimas liks at- mestas, nutarta Lietuvių Dienos reikalą pavesti Liet. Selp. Fondui sutvarkyt ir atlikt, o S-ga pritaris ir padės jam."

Tai, regis, turėtų būti auten- tiškas aprašymas, nes pačių so- cialistų laikraščio, kurio redak- torius patsai ten dal)

Turime prisipažinti, kad šito- kių dalykų nesitikėjome. Mes pilnai suprantame p. Gugį, kuris bijo likti "apgautu" ir skelbia savystovų aukų rinkimo darbą. Su juo galima nesutikti, bet ne- galima nieko šiaip užmesti. Bet užtat mums keista klausyt p. Pruseikos, kuris stovėjo už susi- taikymą su klerikalais ir tauti- ninkais vien tik delto, kad socia- listai turi savo politikos darbo (rupintis rinkimų kompanija ir kt.), nes tas duoda pamatą manyti, kad susitaikinti tik delto norima, idant po bendro darbo šydu nieko tame dalyke neveikti. O ką del p. Bulotos, kuris L. Selpimo Fondo vardu kalbėdamas paleido gniužulį ne- tvariu insinacijų į kitų įsitiki- mų žmones (girdi, pinigų rin- kėjai "su dežute greičiau kur kit- ur užsuks, negu pasiskubins į vietą parnešt"), tai manome, kad nei jam, nei tiems kieno var- du kalbėjo, tas garbės nepadaro. "Quod licet bovi, non licet Jovi".

Ir po viso šito statoma sąly- gos: trečdalis atstovų, trečdalis aukų ir dar kontrolė kitų dviejų trečdalių aukų! Tokias sąlygas galima statyti tik norint, kad ki- tų jų nepriimtų ir kad nereikėtų bendrai Lietuvių dienai veikti. Nes tokių teisių davimas kokiai nors vienai srovei reikėtų davi- mą jai absoliutės kontrolės ant kitų ir bekontrolio veikimo (nes reikalaujama siųsti L. S. S. "nu- rodytu keliu", neminint net var- do) pas save.

Mes pripažįstame, kad orga- nizuojant Lietuvių Dienos aukų rinkimo Centralj Komitetą su socialistais organizatorių buvo vasielgia nemandagiai ir užgau- nančiai. Socialistai savo takti- ka suvažiavimo metu ir paskui "Kovoje" suspėjo įgyti pagarbą ir simpatiją net jų idėjinų prie- šų. Bet ką pastatė L. S. S. at- stovai Wilkes-Barre suvažiavi- me ir ypač jų organas tuojau po suvažiavimo, tą sugriovė jų L. S. S. seimas savo tame klausime debatais ir pačia rezoliucija bei- joj išstatytais "reikalavimais."

Apie informacijas. "Naujoji Lietuva" Nr. 32 at- spausdina iš "Utro Rossiji" ko- respondentu žodžių p. M. Yčo pa- sakojima apie tai, kaip jis, ke- liaudamas Europoje, informavo apie lietuvius (beje, vert. mę "N. Liet." ima iš "Rygos Gar- vų"). Štai kaip p. M. Yčas pa- sakojęs:

"Ypatingai smulkiai man te- ko išsikalbėti su Prancuzų pre- zidentu Puanke, kurio audi- jencijoj išbuvau ilgoką laiką. Respublikos prezidentas įvaki- kė, kad idealai, kuriems įvykinti pradėtas šisai karas, gyvi ir iki šiol, ir tautų klau- simas tarp jų užima ne paskutinę vietą, tačiau dabar dar ne lai- kas apie tai kalbėti (musų pabr. Red.) parlamente ir spaudoje, reikia laukti karo pabaigos, kuomet pribrendusieji klau- simai susilauks tikslaus išrišimo. Beveik panašiai pasakęs ir lordas Greijus.

Šituose pasikalbėjimuose aš stengiausi supažindinti Europą su tautiniais lietuvijų visuome- nės idealais, kurie eina prie su- vienijimo rusų ir prūsų lietuvijų vieną autonominę vienatę Ru- sų imperijos ribose. Prūsų lie- tuvių visuomenės, be abejo, ge- ros numonės apie Rusus

Lietuvos autonomijos klau- simas — visai naujas Europai klausimas ir be to — paliečian- tįs politinį Rusų surėdymą. Taip aš jį ir staciau ir nedvejo- damas liepiau suprasti, kad iš kita ko, kaip rusų, tautinio

klausimo išrišimo lietuviai ne- laukia (musų pabraukta. Red.)"

Kaip ten nebutų, bet čia p. M. Yčas pasakė netiesą: iš rusų, lygiai kaip iš vokiečių, lietuviai nieko gero nesitiki.

TRUMPOS ZINUTĖS.

Drabužių Lietuvon siųsti ne- galima. Kun. Dr. Bartuška prane- ša, kad jis teiravėsis visur ir tikrai sužinojęs, kad drabužių Lietuvon siųsti negalima — vo- kiekčių valdžia neįsileidžia. Jis pataria siųsti Rusijon, kur dra- bužiai dabar esą labai brangūs.

R. K. Moksleivių suvažiavi- mas, Chicagoje buvo t. v. L. Ry- mo katalikų moksleivių susi- vienijimo suvažiavimas. Niekų ypatingu jis nepasižymėjęs, tik apsiėriškę dvi "srovės": klerikų ir svietiškiųjų moksleivių. Kai- kurie spėja, kad tarp jų su lai- ku gali net įvykti skilimas.

Mirė Gerutis. Pranešama, kad spalį mėn. 30 d. 1915 m. Lietu- voje pasimiręs kun. Jonas Bal- vočius, t. y. "Gerutis", "Sodie- čių Daugaus", Sodžionų Teolo- gijos" "Zoologijos" ir daugelio kitų moksliskai ir teologiškai populiariškų raštų autorius.

Ksaveras Vanagelis (J. K. Sakalauskas) žinomas elemen- toriaus autorius ir ypač vaikams skiriamų raštelių rašytojas, iš Varšavos per telegramą atsišau- kė į Amerikos lietuvius prašy- damas greitos piniginių pagal- bos. Jo adresas: J. K. Sokolow- ski, Grzybowska, 69—8. War- saw. Polan: via Germany.

M. Yčas ir J. Žilinskas jau at- važiuavo Amerikon per Japoniją ir išlipo San Francisco, Cal. rugsėjo 12 d.

L. S. S. suvažiavimas, tarp kita ko, nutarė panaikinti vei- kiamąjį komitetą, "Kovą" iš- vieta galutinai paskirs referen- dumas), L. S. S. sekreto- riaus-vertėjo ofisą per- kelti Chicagon prie American Socialist Party ofiso, steigti darbininkų susiėmimo d-įj.

MUSŲ LIETUVIŲ BELAISVIŲ PADEJIMAS VOKIEČIUOSE IR AUSTRUOSE.

Skaitant pagrįžusiųjų invali- dų pranešimus apie belaisvių gy- venimą Vokietijoje, staciai nesi- norėjo tikėti, kad karas jau būtų sunaikinęs kultūros įtaką žmo- nių santykiuose.

Prancuzų, anglų, belgų belai- svių padėjimas iš vienos pusės ir rusų iš kitos yra toli-gražų ne- lygus. Pradžioje, teisybė, visi vienai gyven, bet netrukus prancuzų, anglų ir belgų valdžia o taip-pat ir visuomenė pasiru- pino savo tautiečių vargą suma- žinti. Tokiu būdu, minėtieji be- laisviai dar dar suvis aprūpinti. Kas 10 d. ar kas savaitė jiems atvežama maisto ir kitų reika- lingų daiktų. Maisto atveža tiek, kad jie net nebevalgo to 1/2 sv. karo duonos, duodamos kiek- vienam belaisviui.

Tada anglai pradėjo tą duoną deginti ir kitokiais budais nai- kinti, bet vokiečių valdžia už tai persekioja. Todėl dažnai kyla tarp vienu ir antrų barnių.

Rusų gi belaisviai jokios pa- galbos negauna, arba, geriau sa- kant, tai ką jie gauna — tik la- šas juroje. Teisybė, yra komi- tetų (Stocholme, Kopenhagoj, Berne), kurie buk belaisviais rūpinași, bet jų veikimu negali- ma pasitenkinti. Tų komitetų, ypač Kopenhagos, vaisingam darbu kliudo savitarpė komite- tininkų kova. Kokia ten netvar- ka, galima spręsti iš to, kad dar birželio mėn. Kopenhagoj gulė- juo kruvos daiktų, siųstųjų Kalė- doms. Į ką gi pavirto valgomie- ji daiktai!

Visų belaisvių dienos valgis yra toks. Dienai duodama 1/2 sv. karo duonos, t. y. duonos, kurion maišoma 30% bulbų mil-

tų. Pusryčiui duoda juodos ka- vos be pieno ir cukraus. Pie- tums gauna sriubos, į kurią įde- da šaukštą sutrintos mėsos. Sriuba buna su bulbėmis ar kruopomis. Nei mėsos, nei sviesto neduoda, taukų labai re- tai. Vakarienei duoda silkę ar bulbių su salotais. Atsiminki- me dar, kad sriubos sočiai ne- duoda privalgyti, o duonos pus- vario kiekvienam valgiui taip- pat neuženka, nes laiko ją vaka- rienei — silkę be duonos juk ne- valgysi. Taip tatau maitina ir ūarbą dirbant ir lageriuose.

Oficijaliai kiekvienam belai- sviui laikyti skiriama 2 1/2 mar- kės per dieną. Tokiais pinigais galima ir neblogai maitintis, bet pinigų belaisviams į rankas ne- duoda. Belaisvių maitinimą vo- kiekčių valdžia pavedė (atidavė nuomon) savo kareivių žmo- nons, kad tokiu būdu jas sušelp- ti. Kaip jos savo darbą atlieka, — nekontroliuoja. staciai į tai per pirštus žiuri. O jos labai gražiai moka skriausti ir savo kišenių didinti. Prieš toki belai- svių maitinimo atidavimą nuo- mon reikėtų, kam tiktai galima, griežtai protestuoti.

Taip-pat labai reikalingi be- laisviai drabužių, baltinių, avali- nės. Del šalčio ir bado labai di- didelis belaisvių nušimtis serga. Dirba belaisviai fabrikuose, laukuose ne tik valdžios, bet ir šiaip žmonių darbus. Kas tik nori, gali naudotis belaisvių dar- bu visai veltui. Tie, kurie pa- puola pas ukininkus, ypač ry- tuose pas prūsų lietuvius yra laimingesni, nes gauna bent ge- rai pavalgyti, o kai kame net ir aprėdo. Blogiausias padėjimas tų, kurie dirba didelėmis parti- jomis, nes jie labiausia naudoja- mi.

Už prasikaltimus belaisviai taip baudžiami. Už liemens ar pažasties pririša prie stulpo taip, kad žmogus kuone ore ka- bo, tik pirštų galais siekia žemę. Taip pastovėjęs 4 val. žmogus alpsta.

Dažnai belaisviai bando pa- bėgti, už tai juos muša ir kalėji- man sodina.

Liuosai belaisviai negali vaik- šėioti. visados turi būti užrakini- ti. Dargi ukininkai, pas kuriuos dirba belaisvių, privalo turėti tinkamą butą ir nakčiai visus be- laisvius užrakinti. Be sargų su belaisviais kalbėtis negalima.

Lietuviams ir lenkams šiek- tiek geriau gyventi, nes jais ru- pinasi vietos savieji žmonės. Beto, yra Lietuvių Komitetas Šveicaruose ir J. Savickis, Liet- Centro Komiteto įgaliotinis, Ko- penhagoj, kurie ir rūpinasi be- laisviams padėti, bet toli-gražu tas darbas nesutvarkytas: maža ir ištekių ir nereguliariai buvo siunčiama. Lietuvių belaisvių surašyta daugiau ne 20 tukstan- čių. Čia skaitomi ir civiliai be- laisviai, bet jų nedaug; prisira- šė prie lietuvijų truputis ir žydu. Žinia, kad lietuviai gyvena 66 lageriuose. Rytų Vokietijos pu- sėje lietuvijų yra nedaug. Bijo, matyt, kad nepabėgtų į Lietuvą ar į Rusiją.

Nekaro (civilijų) belaisvių pa- dėjimas yra geresnis. Jie turi daugiau liuosybės, nevaromi darbų dirbti ir t.t.

Lietuvių belaisviai, kaip ir vi- si, pirmiausia reikalingi duonos, paskui drabužių, avalinės, o taip- pat knygų suaugusiems skaity- ti ir vaikams vadovėlių, laikra- ščių, maldaknygių, — žodžių. visa to, į ką žmonės buvo įpratę ir ko svetimi jiems negali duoti, nes neatjaucia ir nesupranta to reikalo.

Visuomenės organizacijos tuo žvilgsniu nemaža gali nau- dos padaryti, nes vokiečių vald- žia labai skaitosi su pasaulio opinija apie jų, vokiečių, kultu- ringumą. Pagalios, klebant, dirbant viską galima nors patai- syti, jei ne suvis permaintyti.

F. B.

(Iš "Nauj. Liet.")

SKAITYKIT "ATEITĮ"

NAUJOSIOS ANGLIJOS ORGANIZACIJŲ DOMAI!

A. M. Martus atvykęs į Naująją Angliją žada atsi- lankyti sekančiose vietose:

- Providence, R. I. 24 rugsėjo
Hudson, Mass. 25 "
So. Boston, " 2 "
Cambridge, " 27 "
Norwood " 28 "
Montello " 29 "
Lynn " 30 "
Lawrence " 1 "
Haverhill " 2 "
Lowell " 3 "
Nashua N. H. 4 "
Lewiston Me. 5 "
Rumford " 6 "

Meldžiame minėtų vietų organizacijų kaip T. M. D., S. L. A., A. L. T. S. kuopų, Gelbėjimo Fondo skyrių, ar draugijų pasirūpinti sureng- ti A. M. Martui prakalbas paskirtose dienose. Sureng- tose prakalbose aukos ski- riamos Gelbėjimo Fondui.

Del platesnių informacijų kreipkitės:

A. Blažys, 13 Millbury Street, Worcester, Mass.

VALSTYBIŲ IR TAUTŲ GYVENIMAS.

RUSIJOS.

Rusų valdžia ir pabėgė- liai. "Nauj. Liet. rašo.

"Jau buvo rašyta, kad vy- riausysė ir šiuo sunkiu metu nenori prileisti visuomenės organizacijų suirusiam gy- venimui tvarkyti. Ji viską nori į savo rankas paimti. Tuo tikslu yra daroma įvai- rių kliūčių žemietybių ir Miestų Sąjungoms, Tautų Komitetams ir kitoms visuo- menės organizacijoms ir stengiamasi pabėgėlių šel- pimo darbą atiduoti guber- natorių ir apskritai valdi- ninkų rankosna. O kaip valdininkams rupi žmonių reikalai, gali būti pavyzdžiu Tulos gubernatoriaus el- gimasis. Šis "globėjas" iša- kė išvažiuoti iš Tulos miesto visiems pabėgėliams, nors tokiai priemonei nėra jokio pateisinimo. Jo akįsę pa- bėgėliai — tinginiai, sukčiai, vagis, paleistuviai, girtuokli- ai ir kuone valstybės par- davikai. "Pabėgėliai, — jo žodžiais, — yra parazitai, čiulpiantieji paskutines sul- tis iš vietos gyventojų, kurie ir taip jau sunkiai del karės nukentėjo."

Tas pats gubernatorius, grąšindamas 3 mėn. kalėji- mu, išakė visiems išėjusiems dirbti laukų darbų nepasi- traukti nuo jų iki susitarimo laiko. Čia turime priminti, kad dvarininkai pabėgėlius baisyai naudoja. Sakysim, dieniai moka 50 k. Na, o jei darbininkas nebegalės vie- lon pasitraukti, tai aišku, kad jis visai yra atiduotas darbdavio rankosna: ką su- juo nori tų ir daro."

Kuropatkinas Turkošta- ne. Gen. Kuropatkinas, ga- lutinai atstatytas iš karės vadų ir paskirtas Turkesta- no gen. gubernatorium, už- imanė visus gyventojus kareiviškos disciplinos išmo- kyti ir prisakė visiems rusų

kareiviams ir aficeriams atiduoti "čestį". Beto, Tur- kestane paskelbta karės sto- vis. Matyti, žmonės ten nerimauja.

VOKIETIJOJ.

Duonos užteksią. Vokie- čių valdžia sušaukė visų Reichstago partijų vadus ir pranešė jiems tikrą dalykų stovį. Sakoma, kad iš vald- džios atstovų pristatytų ži- nių partijų atstovai įsitiki- rė, kad maisto vokiečiams užteksią ligvalei ir kad šie metai busią geresni negu pernai.

"Badas". Iš Lietuvos nė- ra ko daugiau imti. Tuo tar- pu Vokietijoj plačiai papli- tęs anonimiškas socialistų išleistas raštas su antrašu: "Badas". O pirmosios eilės skamba šitaip:

"Ko buvo tikėtasi — atė- jo: Lepzige, Berline, Char- lottenburge, Bruwsvicke, Magdeburge, Koblenze, Os- nabuike ir kitose vietose ba- das. Numalšinti sumiši- mams, kuriuos pakėlė išal- kusi minia prie val- gomųjų daiktų krautu- vių atsakomieji valdžios atstovai kitų vaistų nerado, kaip tik karės stovį, policijos kardą ir kareivių patroles."

Toliau rašte smarkiai kri- tikuojuama vokiečių valdžios darbai ir prirodinėjama, kad valdžia visur melavusi — skelbdama žinias apie ka- rės begį ir apie šalies stovį. Sakoma, kad jau suvalgyta visie ištekliai, kurie buvo prieš karę. "Beto gi toliau sakoma — Jau viskas, kas tik buvo galima, rekvizuota (atima) užimtuose kraštuose — Belgijoj, šiaurinės Francijoj, Belgijoj, Lenki- joj, Lietuvoj, Pabaltmaryj ir Serbijoj, taipgi viskas iš- vežta į Holandijos ir Skan- dinavų. Dabar ten jau nie- ko nėra. Užimtieji kraštai nuvarginti ir išnaudoti ligi negalimo. Lenkijoj ir Ser- bijoj žmonės iš bado jau miršta. Neutralės valsty- tės taipgi savo rubėžius už- darė, kadangi joms pačioms maisto truksta. Namų gi gaminimas neuženkamamas... Gyvulių visai mažai. Dabar jau pervėlu maisto dikta- toriui maista dalinti po ly- giai..." Pabaigoj rašto šau- kiame mesti ginklus ir įvy- kinti taiką.

Šis raštas į užsienius pa- tekęs per Holandiją.

Vokiečių upas atsimainės. Žinomas vokiečių pažangio- sios liaudies partijos vadas Dr. F. Naumanh savo laik- raštyje "Die Hilfe" rugpiu- čio regis, 17 d. rašo, kad Vo- kietijos žmonių upas po dviejų karės metų labai at- simainės. Girdi, minių sa- monėje likė tik patįs forma- liai faktai, kurie labai blo- gą įspudį darą, butent: iš to, kad Austrija pasūtė ultima- tumą Serbijai ir kad Vokie- tija paskelbė karę Rusijai ir Francijai, žmonės jau da- rą išvadą, kad ne Vokietija kiti užpuolė, o pati Vokietija užpuolė, — girdi, visai užmiršdami karės pradžioje visiems žinomą "teisą", kad Vokiečių karės apskelbimas

buvęs iššauktas priešininkų mobilizacijomis ir kt. Taip- pat esą žmonės negalį jau suprasti, kad ir dabar dar vedama apsigynimo karė. O tai delto, kad vokiečiai turi užėmė didelius plotus priešų žemių. Tas esą įkve- pia mintį, kad "augštai sto- vintieji" nori tik svetimų žemių užgriebti, o ne tėvynę apginti. Tą jų mintį esą dar sustipriną kaikurių vokie- čių išleisti raštai, kur ištik- rūjų matyti užgrobito no- rai.

Galų gale, matyti, ir Vo- kietijos žmonės susipras.

ANGLIJOJ.

Policija medžioja rekrut- tus. Įvedus Anglijoj priver- stiną kareiviavimą, daugeli- liui anglų visgi, matyt, nepa- tinka ir kaip galėdami slap- stosi. Kad tokius slapukus pagauti, Londono kariškoji valdžia ir policija praieitį panedėlį (rugs. 11 d.) padarė tikrą medžioklę. Visus traukiniais ir kt. atvažiuo- jančius vyrus areštuoja ir pertikrinėja dokumentus: kurie prirodo, kad kariuo- menėn stoti nereik, tuos pa- leidžia, o kurie pasirodo slapukais, tai tuos tiesiog į kazarmę siunčia. Laikra- ščiai ir apskritai visuomenė tokių "rekrutavimo" būdu labai pasipiktino, nes šimtus visai nekaltų žmonių sulai- lo kelioms valandoms nuo priprasto užsiėmimo.

Anglijos Darbininkai at- sisake dalyvauti taikos kon- ferencijoj su vokiečių darbi- ninkais.

Birminghame laikytame kongrese Anglijos darbo unijų atstovai didele balsų didžiuma (2 prieš 1) atmetė Amerikos Darbo Federaci- jos pakvietimą dalyvauti iš- vien su vokiečių ir kitų pa- saulio tautų darbininkų at- stovais konferencijoj, kuri, A. F. of L. sumanymu, turė- jo būti sušaukta tuo pačiu laiku ir ten pat, kur bus val- stybių taikos kongresas. Jack Jones pamatuodamas atsisakymą pasakė, kad vo- kiekiečiai socialistai yra vienin- teliai, kurie taip tautinį dar- bininkų judėjimą pardavė ir delto esą su jais negalima nieko bendra turėti. Tuo tarpu dalyvavimo šalininkai aiškino, kad anglų, taip ir vokiečių darbininkai nėra kalti, kad ši karė iškilo ir kad jie priversti brolis brolių žudyti. Bet didžiuma šių žo- džių neklausė. Didžiuma balsų (1.486.000 prieš 723.000) nutarta nedalyvauti.

Reikalauja darbo mini- sterijos. Anglijos darbo uni- jų kongresas išnešė rezoluci- ją, kur reikalaujama, idant Anglijoj būtų įtaisyta darbo ministerija, kuri ru- pintųs darbo žmonių reika- lais. Rezolucija už darbo ministeriją priimta 2.310.000 balsais prieš 78.000 Su- lig rezolucijoj patiekto ple- no, ši darbo ministerija ru- pintųs ne vien darbininkų samdininkų reikalais, bet ir žemės klausimu, ir komerci- jine komunikacija, ir mokesčiais, ir valstybinu turtu ir t.t.

Laiškai į Redakciją.

MONTELLO, MASS.
Sakymas Narių Ponaičių,
"Laisvės" korespondentui.

"Laisvės" tulas korespondentų N. P., rašydamas savo pasisveikinimus prieš A. Rimką, kuris jam ir abelnai nekuriems korespondentams sudarė karčių pipirėlių už jų neteisingus užsipuldinimus, bando nurodyti, buk aš neteisingai liudijau prieš A. Kerelį, kuomet gerb. A. Rimka norėjo iširti, ar ištikrųjų socializmo banded priešintis, kuomet L. M. Dr-tės choras tapo užkvietas dalyvauti, gerb. Dr. J. Šliu-po prakalbose. Kaslink to prieštiningai, aš atkartosiu savo liudijimą. Kuomet tapo perskaitytas pakvietimo laiškas ir užklausus pirmininko apie laišką, tai tapo pastebėta, jog A. Kerelis sukliko, kad laiškas atmet, bet kuomet laiškas beveik vienbalsiai buvo priimtas, tuomet A. Kerelis pasiprašęs balso sakė, kad galima sudainuoti "Lietuva Tėvyne Musų", nes ji nenu-piln. Tokis tai mano buvo liudijimas. N. P. negali prirodyti, jog aš neteisingai liudijau, nes mano teisingumą liudija netik S. Sleinis, bet ir kiti choro nariai. Net ir choro susirinkimas, kuomet A. Kerelis pridavė ant mūsų skundą, tai tik likosi nubaustuota, kad choro nariai vengė rašinėti šmeižienčias chorą korespondencijas, o ne kaip N. P. rašo, kad davė papeikima. Jeigu N. P. netiki, tai pažiūrėk į choro užrašų knygą.

Dar kaslink gerb. A. Rimkos apgalvestavimo, jog važiuo iš-tirti tarpe mūsų kivičių. Man rodos, kad kiekvienas doras žmogus gailėtusi. Nes gerb. A. Rimka nepažino gerai mūsų politikos, todėl ir puikiai apsiriko. Jisai manę mandagiai pasikalbėti ir ištyręs teisingai aprašyti, kaip dalykai buvo, bet pasirodė, kad su nekuriomis nei susikalbėti nebuvu galima.

Ir dar N. P. pasakoja, kodel girdi "Ateities" korespondentai nieko neatsako, girdi, tas ar neaiški mano teisybe? Nugi aš paklausiu, kaip gali susikalbėti per laikraščius, jeigu žmogus negali susikalbėti ypatiskai. Todėl ir "Ateities" korespondentai nenusideda, jeigu į tokias korespondencijas neatsakinėja. Jurgis J. Samsonas.

Nuo Redakcijos. Šitą gr. J. L. Samsono laišką spausdiname tik delto, kad pastaruoju laiku kairiųjų socialistų laikraščių korespondentai ištikrųjų jau nei nežino ką daro. Pavizdžiu, "Kovos" Nr. 34 p. Tuinila tiek neteisybių pripasakoja delto tirdinimo, kad mes manome, jog geriausia būtų, jeigu patsai p. Bačulis toje pačioje "Kovoje" parašytų, ką jis parašė ir ką išbraukė ir ar delto gailisi. Mes gi užtreiškiame, kad choro komisija laiško pabaiga mūsų atspaudinta žodis į žodį, kaip buvo parašyta ir p. Tuinilos paduotas sakinyas:

"Atsižvelgiant į tokias "Ateities" koresp. aprašinėjimus, turime pasakyti, kad jie yra kompetencija melgiai" — paties p. Tuinilos yra išmislytas.

Su žmonėmis, kurie taip falsifikuoja faktus, mes nesiginčysime (jei kam reikalas, gali atėiti Redakcijon ir to laiško p. Tuinilos cituojamą pabaigą originali pamatyti). Tik "Kovos" Nr. 32 korespondentui turime pabrėžti, kad ištikrųjų laiške, išspausdintame "At." Nr. 90 ir "Laisvės" Nr. 62 "Kovos" korespondentas paminėta per klaidą — turėjo būti "Naujienu" kor. Bet dabar "Kovos" Nr. 34 korespondencija duoda teisę ir "Kovos" korespondentą p. Tuinilą prie to skaičiaus korespondentų priskirti, todėl ir atsauti jam nėra. Daugiau tame reikalavime nespausdinsime.

PRAŠO ŽINIŲ IR PAGALBOS.

Nuo Redakcijos. Kun. Razokas iš Chicago, Ill. atsuntė mums kopiją ilgo laiško, rašyto F. Megnės. Del vieno stokos negalėdami viso laiško iš-tisai spausdinti, čia tik pabrėžiame, kad F. Megnė rašo, jog karės pradžioje jis buvo rusų valdžios areštuotas, atskirtas nuo namiškių ir giminių, laikytas daugiau metų (be teismo) kalėjimuose ir paskui paleistas pu-snuogis Sibire, Irkutsko gub. Laiško pabaiga skamba šitaip:

"Galbut Tamsta žinotum, kokį nors būdą, kaip būtų galima iširti apie mano šeimyną: Tėvas Martynas Megne pasiliko 83 metų, motina 77 m., brolis Christophoras 52 m., mano žmona Natalija 36 m. ir 5 vaikai: Rafaelis (gimnazistas) 14 m. Minna 12 m., Anna 10 m., Sily 8 m., ir Povilas (Paul) 4 metų. Jie visi pasiliko Lietuvoje, Kauno gubernijoje, Telšiu pavietae, Mosėdžiaus valsčiuje Prėlgavos sodžiuje, netol Skuodo. Pagal senąją tvarką jų adresas štai koks budavo: Pošt. st. Škudų, Kov. g. Christophoru Martinoviči Megne iki Natalii Fridrichoviče Megne, Okolica Prėlgavoje. Pagal naująją tvarką misliju, kad bene jie dabar gauna laiškus per Klaipėdą, Kretiną ir Salantus (Memel-Kretingen und Salanten). O gal buti, kad ir nieks iš jų nebeli-ko gyvas — Jie turėjo ten nemažą ukė — 74 dešimtinų žemės ir taikos metu gyveno labai turtingai. Mano knygu spaustuvė, redakcija, biblioteka, ir vislab, kas prie turtingo namo išlaikymo priklauso, pasiliko Niumiestyje, kur neabejoju, kad tas vislab ten žuvo.

Pradžioje paminėtas savo pinigų, 420 rublių, laikrodį, žiedą ir kitus daiktus, kuriuos iš manęs atėmė, — dar atgal negavau. Skundus padaviau Kauno ir Irkutsko gubernatoriams, Irkutsko general-gubernatoriui, Valstijos Dumai, Policijos Departamentui, Petrograde, Zandarmėrijos viršininkams, Prokurorui ir dar tuliems kitiems valdininkams bei au-gštesnėms įstaigoms, vienok iki šiol dar nesulaukiau jokio atsakymo. — Labai geistina iširti adresus mano pažįstamų Amerikoje, kurių yra nemažai iš buvusių mano mokinių — parapijony, kaip vokiečių, taip ir lietuvių, o be to dar tuli latviai. Man geriausia pašalpa būtų, jei kas iš mano buvusių prietelių atsirastų, kura man iki karui pasibaigiant paskolintų kokią kadir nedidelę pinigų sumą. Kaip ir kuo nesibaigtų karas, aš visai po tam dar galėčiau tokius pinigų atiduoti, nes negalės pražūti nors mums saviškai priklausanti žemė, pasilikusioji Prėlgavoje, Kauno gubernijoje. Be manęs čia vargsta dar daugiau žmonių iš Lietuvos, ir abelnai iš ano nepalaimintojo pasienio. Šį kartą užkapatinsiu Tamstą tik del vieno iš jų — Leopoldo Melataičio iš Tamuliškių, Šakių parapijos, Suvalkų gubernijos. Jo ten pasiliko malūnas ir šeimyna, nuo kurios taip pat jokios žinios nebe gauna. Be to jis vargšas tik vieną ranką teturi, negal nieko uždarbauti ir keletą sykių sunkiai sirgo čia Sibire budamas. Jis turi du brolius South Brooklyne, kurie ten permėne savo pravarades, nesivadina Meletaičiais, bet "Mueller"iais." o butent vienas yra staliorius ir vadinasi Adolph Mueller, o antras šiaip darbininkas George Mueller. Pradžioje 1914 metų jie gyveno abudu vienoj vietoj; gatvės ir num. jis neatsimena ir nebežino, ar anie broliai dar ten pat tebegyvena. Be to jis turi švogerį — seserį ir jos vyrą — Friedrich Reinert kriaučių Buffalo mieste, vienok gatvės ir numerio taip pat nežino. Rasi galite surasti šiuos jo gentis, nes jis iš tikro yra dabar labai sunkiame padėjime, ir todėl aš norint pats vargė budamas, jam dar mažumą paskolinau. — Aš beveik del savęs prašyčiau, kad galėtumėt patalpinti į keletą Amerikos lietuvių ir vokiečių laikraščių mano dabartinį adresą, kad ir sekanti būdu: Niumiesticio mokytojas (kantorius), F. Megnis iš Raseinių pavieto, Kauno gub., prašo savo pažįstamus dabar jam rašyti sekanti adresu: Katschug (Kaczug), Irkutskoj gubernij, Friedrich Megne.

Irkutsko guberniją dabar yra atsiusta 17 evang. liuteronų kunigų, ir gerus skaičius mokytojų. Kun. Mattissonas išbėgo iš Tukuno, nuo vokiečių kariuomenės, ir gyvena Pskove. Jo adresas: g. Pskov, Kazanskaja, N. 5. Jis nei marškinių neišsinešė iš Tukumo!

ATIDA AMERIKOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS-LIUTERONAMS.

Čionai paduotais laiškas atėjo pas mane rugpiučio (Augusto) 31 d. Rašėjas yra buvęs ilgą laiką lietuvių evangėlistų-liuteronų mokytoju (kantoriumi), pirmias Batakioose, paskui Niumiestyje, Kauno gub. Jis išleido ir redagavo svaivinį liuteronišką laikraštį "Švečia", kuris buvo ir tarp Amerikos lietuvių liuteronų prasiplatinęs. Kadangi jis yra daugelį Amerikos lietuvių evangėlikų-liutero-

nų labai gerai pažįstamas, tai pagal jo norą, paskelbiu jo laišką Amerikos lietuvių laikraščiuose. Lietuviai evangėlikai liuteronai, kurie viršui paduotą laišką skaitys, tegul atsime-na, kiekvienas pagal savo išgalę, nors po kelis dolerius pasiųst aniems mūsų tautos ir tikėjimo draugams. To reikalauja patsai mūsų tikėjimas. Nė apaštalas Povilas sako krikščionims: "Togidėl koliai dar laiko turime, tai gerą darykime visiems, bet ypačiai vienos vieros su mumis esan-tiems. (Gal. 6, 10). Todėl visi kas galite, tuojau suteikite pašalpa aniems tolimoje Sibirijoje vargsant-tiems. Jeigu kas dar norėtų ką klausti tame dalyke, tas lai rašo man sekamu adresu:

Rev. John J. D. Razokas, 713 W. 17-th Place, Chicago, Ill., arba kunigui E. Kories, 8 Curtiss St., Naugatuck, Conn.

PAJIESKOJIMAI.

Ona Jurkunienė jiėskau brolio Kazimiero, duktes Onos ir žento Bernedžio, gyveno Jersey City, N. Y., 91 Brist str., paeina iš Grudzių val. Mano adresas: Ona Jurkunas, Sergiejskėj per. dom Vazatova, kv. No. 6, Nižnij Novgorod, Russia.

Ona Medževskaja (?) jiėsko Juozo Klevuko iš Linkavos par. Mano adr.: Moskva, Russia, Marinarsk. lin. 4 projedz, dom Bubukova, No. 27.

Jonas Pečkaitis jiėsko savo brolio Raulino ir dviejų seserų iš Mauručiu kaimo, Veiverių gm. Adr.: Russia, Tamboff, I komendantskaja ul., 4. Lietuvoskoje uel. J. Pečkaitis.

Antanas Namajunas jiėsko Juozo Gudelio iš Belaišiu sod., Zarasų pav. ir Zakaro Kmielavosko. Mano adr.: A. Namajunas, Volkovskaja, 10-60. Petrograd, Russia.

Jonas Katelė iš Stunkunų sod., Pandelio par. jiėsko: Kazimiero ir Jono Vilku, Kazimiero ir jo seserų Mazalicių, Povilo Štoro, J. Romužo, Jono Šaucuno ir kitų pandeliečių. Mano dabartinis adresas: J. Katelė, Kaluges ul. 18-3, Riga, Russia.

Feliksas Sriugis, Suvalkų gub. Tamošbudžio valsčiaus, kaimo Liaudinskių jiėsko dēdes Silvestro Sriuoginio, gyvenancio Pittsburgh, Pa. Onos Gudaičiukės ir Agotos Gudaičiukės-Kerušaukienės ir kitų visų pažįstamų. Atsiliepkite! Mano adresas: F. K. Sroginis, vospitamuk Illukst. uel. seminarij, Jaroslave, Russia.

Ona Kudirkaitė jiėskau savo tėvo Juozo ir brolio Jono Kudirku. Iš Lietuvos, Suvalkų gub., iš miesto Niumiesticio. Mano antraštas: Staro Moskovskaja ul. Nr.19, Voronež, Russia.

Suojas Andriušis iš kaimo Aiknaičių, Niumiesticio par., Suv. gub. jiėsko dēdes Jono Andriušio ir kun. J. Mašio-to iš Vaitiškių kaimo, Naum. par. Atsiliepti: Russia Voronez, Nikolinskaja, 27. Učen. Obščeg.

Ar matei Ar skaitėi "Amerikos Lietuvių?"

Vienintėlis lietuviškas bepartvyiškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš bėgančių pasaulės atsitikimų ypatingai iš karės ir Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžiu, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymai Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysit tikrai pamylėsi. Kaina metams \$1.50, Pusel metų 75c., Kanadoj met. \$2.00.

Prisiųsk savo aiškų adresą, tai prisiųsime pamatyti. Rašyk

"AMERIKOS LIETUVIS", 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m. Pamalmul vieną num. siunčiam dovanal Knugų katalogą siunčiamo ant paroklavimo dovanal.

J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su pavėlkais, elnās 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeldžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina Už visą metą tik \$2.00 Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyka, jei pareikalaušit, adresuodami:

"LIETUVA" 3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriškus drabužius siuvame ant užsakymo. Išvalome, sutaisome ir išprosiname senus.

Vienintėlis Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą. PASIUDINK PAS MUS SIUTA, O NESIOSI IR DŽIAGSIES, Todėl kurie norit pasisudint gerą siutą, išvalyt arba suprosyt, kreipkitės pas mus.

South Boston Custom Tailoring Co. 278 Broadway, South Boston, Mass.

SVARBUS PATARIMAS!

Norint gauti gerą, naują ir naujausios mados tavora, visados reikia pirkti naujoj Krautuvėj, kur visas tavoras naujas ir naujausios mados. Štai nauja ir puikiai įrengta Lietuvių Juvelerijos Krautuvė So. Bostone, kurioj galima gauti visokių auksinių ir sidabrinųjų Laikrodėlių, Laikrodžių, Visokių Spilkų, Žiedų, Deimantų ir šiaip visokių suksinių ir sidabrinųjų daiktų kokių tik reikia. Žemos kainos — tavoras pirmos klasos. Taipgi gerai ir greitai pataisome laikrodėlius ir visokius auksinius ir sidabrinuos daiktus. Taipgi paduodam Siutus ir Overkotus, gražiai ir gerai padarytus tiesiog iš Wholselio \$5.00 pigiau, negu kitur galite pirkti. Meldžiam visų lietuvių pas mus atsilankyti, o užtikriname, kad busite užganedinti. Adresas:

NATIONAL JEWELRY CO., J. M. Naviackas, J. S. Ananias ir F. Muchniskas. Savininikai 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PATIS SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "Naujaja Lietuva". "NAUJOJI LIETUVA" šiuo metu — vienintėlis Rusuose leidžiamas pažangiųjų lietuvių laikraštis. "NAUJOJI LIETUVA" gina išblaškytųjų po placiuosius Rusus lietuvių darbo žmonių reikalus, stengiasi tiems žmonėms ir šiuo sunkiu metu parodyti, kas yra jų tikri draugai ir kas priešininkai. "NAUJOJOJ LIETUVOJ" daug rašoma apie pasilikusiųjų Lietuvoj mūsų brolių gyvenimą. "NAUJOJOJ LIETUVOJ" rašite ir apie tai, kaip vargsta mūsų pabėliai, kas manoma ir daroma Lietuvos ateičiai, kas dedasi rusų ir kitų šalių gyvenime. "NAUJOJI LIETUVA" tuo tarpu eina vieną kartą per savaitę. "NAUJOSIOS LIETUVOS" KAINA: Rusuose metams 6 rub., 6 mėnesiams — 3 rub., 3 mėnes. — 1 rub. 50 kap., 1 mėnes. — 50 kap.; užsienioose metams — 9 rub., pusmečiui — 4r. 50 k., 3 mėnes. — 2 r. 25 kap., 1 mėnesiui — 1 rub. "NAUJOSIOS LIETUVOS" ADRESAS: PETROGRAD, PODOLSKAJA, 15. RUSSIA.

DARBININKŲ BALSAS. "DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md. "DARBININKŲ BALSŲ" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą. "DARBININKŲ BALSUI" rūpi ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausias kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo. Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapsipažinęs su dalykais gvildenamais "Darbininkų Balse". "DARBININKŲ BALSŲ" kaina metams Suv. Valstijoje 1.50c. Vienam numerui 5c. Šešiams numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsėnyje metams \$2.50c. Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu: "DARBININKŲ BALSAS" 859 Hollins Street, Baltimore, Md.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų Lietuviškas Sklodos. Kuriamė galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vynu, Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gauti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turime visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visas dalis miesto. PATARNAVIMAS KOPUIKIAUSIAS. ŽEMOS KAINOS. Petras Čaplikas, 157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kaffenreffer & Co. BREWERS BOYLSTON BREWERY JAMAICA PLAIN BOSTON, MASS. Sparkling Ale Blue Label Elius Stock Ale Red Label Elius Šitie alūs kainuoja pardavėjui daugiau, negu bile koki kiti. Todėl reikalaukite tik jų — neprimk kitokių. Lageris rudoose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai. Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

Parsamdome Automobilius. Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas: PENINSULAR GARAGE, 621 East First Street South Boston, Mass. Telephone So. Boston 21003

Iš Amerikos.

KONGRESO DARBAMS PASIBAIGUS.

Jungt. Am. Valstybių kongresas išsiskirstė vakacijoms. Per praėjusius 9 mėnesius kongresas išleido keletą stambių ir svarbių įstatymų. Pirmiausia kongreso sesija priėmė įstatymą sumanymą, kuriuo padidinama Jungt. Am. V. kariuomenė ligi 210, 000 (su medicinos korp. ir kt) taikos metu ir ligi 260,000 karės metu. Taipgi \$588,000,000 paskirta naujiems karės laivams statyti.

Be eilės smulkesnių kariuomenės įstatymų; kongresas išleido eilę svarbių įstatymų, kurie paliečia ekonominį ar politikinį šalies gyvenimą. Tarp jų reikia paminėti:

1. Cukrus ištraukta iš be-muitinių tavorų sąrašo — reikiama, už iš kitų valstybių atvežamą cukrų galės būti imamas muitas, šitas įstatymas veiks tik ligi 1920 metų.

2. Įsteigta valstybinis žemės ūkio paskolos bankas. Visa šalis bus paskirstyta į 12 ar daugiau apskričių ir įsteigta tiek valstybinių bankų, iš kurių ukininkai galės gauti ilgą laikui paskolą.

3. Philipinų saloms suteikta (prizadėjimo formoj) daugiau autonomijos, įsteigiant žmonių renkama senatą ir atstovų rūmą. Pilnos nepriklausomybės pasiūlymas atmesta.

4. Vaikų darbo apsaugojimo įstatymas uždrausta vesti tarp valstijinė prekybais produktais, kurie pagaminti naudojant vaikų darbą augščiau nustatytų formų (smulkiau šis įstatymas buvo išguldys prieš trejetą savaitių "Ateityje").

5. Įsteigta komisija tvarkyti prekybos laivyną ir leista už \$50,000,000 pastatyti prekybos laivų ir valdžios vardu vežioti tavorus.

6. Valdžios įstaigų panaudojams užtikrinta pensijos.

7. Į pašto bankus leista dėti pinigų ligi \$1000.00 (ligišiol buvo galima tik ligi \$500.00).

8. 8 val. darbo dienos įvedimas visuose geležinkeliuose (žiur. "At." Nr. 100).

9. Įvedimas mokesčio nuo pelno ir kt. Be to, prezidentui duota teisė uždrausti iškrauti atvežamus tavorus iš tų kariaujančių valstybių, kurios neteisėtai elgiasi su Amerikos pašta ar tavorais.

NEW YORKE SUSTOJO GYVENIMAS.

Sustojo gatvekariai. Žada būti visuotinas streikas.

Milžiniška darbo kova iškilo New Yorke. Jau vasarą New Yorke buvo iškilęs gatvekarių streikas. Tada tuojau susitaikinta, nes kompanijos sutiko ant arbitracijos, pripažindamos gatvekarių konduktorių ir darbininkų unijas. Bet kaip reikėjo savo prizadus išpil-

dyti, tai Interborough ir apskritai New Yorke eleveiterių kompanijos atsisakė pripažinti unijas. Tada eleveiterių darbininkai vėl paskelbė streiką, o jiems simpatizuodami tą pat padarė ir gatvekarių darbininkai.

Kompanijos buvo prisirengusios kovoti. Iš Chicago ir ka. parsitraukė streiklaužių ir eleveiterius taipgi požeminius traukinius paleido eiti. Pirmąją streiko dieną daug vaikščiojo ir gatvekarių. Bet kuo toliau, tuo streikas apima daugiau ir dabar gatvekariai jau beveik visai nevaikščioja, o požeminiai traukiniai taipgi labai mažai. Keletai gatvekarių išdaudyta langai, apkul-tai ir streiklaužių. Be to, Amerikos Darbo Federacijos New Yorke unijų viršininkai praeitą nedėdienį vienbalsiai nutarė kreiptis į savo unijų draugus ir visus darbininkus bei apskelbti New Yorke visuotiną visų darbo šakų streiką, jeigu kompanijos nenusteis. Kaikurių šakų darbininkai jau taip ir padarė.

MAINE VALSTIJOJ LAIMEJO REPUBLIKONAI.

Rugs. 12 d. Maine buvo rinkimai. Gubernatorių išrinktas republikonas Milliken 81,000 balsų prieš demokratą Curtis, kuris gavo 67,500 balsų. Visi keturi kongresmanai nuo 2000 iki 5000 balsų didžiuma taipgi išrinkta republikonai. Jų vardai: Goodal, While, Peters ir Hersey. Senatoriais išrinkta du republikonai (Hale ir Fernold) ir du demokratai (Johmon ir Sills).

Vietos žinios.

LIETUVIŲ KONSERVATORIJA JAU ATIDARYTA.

Parvažiavus iš vakacijų komp. M. Petrauskui, rugsėjo 11 d. vėl prasidėjo mokslas Lietuvių konservatorijoje.

Šį metų Lietuvių konservatorija turi savo tikslu suvert orkestrą iš visų tu mokinių, kurie pradeda ten lavintis bile ant instrumento. Tokiu budu yra graži progą tiems visiems, kurie nori pramokt grajit ant kurio nors instrumento ir paske-sniai dalyvaut orkestruose, tik turi pasiskubint įstoti konservatorijon.

Instrumentaliniame skyriuje galima lavintis: smuiko, alto, čello, kontrabasso, fluoto, klarneto, kornetto, alto al kvartornos, trambonų abiejų rūšių, baritono, helikono, tubos ir kitų instrumentų.

Konservatorija pasidau-gino naujais instrumenta-liais mokytojais.

Žinoma, konservatorijoj po senovei lavinama ir balsai, taipgi duodamos pamokos iš muzikos teorijos. Konservatorijos adresas: 395 W. Broadway, So. Boston.

"GABIJOS" IŠVAŽIAVIMAS I MONTELLO.

Rugsėjo 10 d. "Gabijos" choras su savo vadovu komp. M. Petrausku buvo išvažiavęs Brocktonan, kur buvo padaryta viešas išvažiavimas drauge su Montello choru, vedamu taipgi g. M. Petrausko.

SUSIRINKIMAS DEL LIETUVIŲ DIENOS.

Rugsėjo 24 d. Lietuvių svetainė šaukiamas didelis Bostono d-ju atstovų susirinkimas del apkalbėjimo Lietuvių dienos reikalų. Kiekviena draugija šiuočia po 3 atstovus.

PASKAITA KARĖS BELAISVIŲ NAUDAI.

Komisija organizuoti pagalbai Rusijos karės nelaisviamis šelpti rugsėjo 17 d. 6 val. vakare rengia paskaitą Skaitys Šveicarijos Rusijos karės nelaisvių šelpimo organizacijų įgaliotinis buv-sis pulkininkas K. Oberučev'as temoje: "Civilizacija ir karė." Paskaita bus Dudley opera House, 113—115 Dudley str. Įžanga 10c. Pelnas eis Rusijos karės belaisviamis šelpti.

P. Oberučevas yra geras kalbėtojas-lektorius ir reikiama manyti, kad jo paskaita bus įdomi. Todel tie, kurie bent kiek rusų kalbą supranta, atsilankę galės daug naujo išgirsti, prie tam dar savo 10c. prisidės prie šelpimo Rusijos (tai-gi ir lietuvių) belaisvių Vokietijoje.

ŽADA AREŠTUOTI UŽ POPIERŲ METYMĄ.

Bostono sveikatos ir visuomenės organizacijų atstovui miesto majorui pirmininkaujant nutarė įnešti į legislaturą, kad būtų leista be varanto areštuoti kiekvieną, kuris tik numes ant gatvės popiergalį ar šiaip kokį teršiantį daiktą.

VAIKŲ STABAS.

Praeitą savaitę Bostone ir aplinkėse dar buvo keletas vaikų stabo (paralyžiaus) atsitikimų.

PRANEŠIMAS APIE NELAIME.

Rugsėjo 10 d. Spot Pond'e F. J. Varbickas iš Roxbury, Mass. pametė \$60.00 ir prizada duoti \$10.00 dovanų arba radybę tam, kuris radęs tuos pinigus praneš šiuo adresu: F. J. Varbickas, 56 Whiflieer st., Roxbury, Mass.

LIETUVIŲ UKĖSŲ D-JOS SUSIRINKIMAS.

Liet. Ukėšų d-jos kvartetas susirinkimas bus nedėlio, rugsėjo 17 d. 2 val. po

pietų Lietuvių svetainė. Visi nariai malonėkit atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų.

J. Palionis.

PRAKALBOS.

Mus prašo paskelbt, kad darb. Literatūros d-jos 2-oji kuopa rugsėjo 17 d. 7:30 vak. socialistų svetainė rengia prakalbas.

SKAITYK

Buk Muzikantas arba Giedorius tai visiems patiksi. Išsimokinimas "Notų" (gaidų) ant visokių instrumentų lietuviškoj kalboj 8 lekcijos be mokytojo kuris ma 50c. už 1 lekciją. Visokių notų knyga \$1.50 parduodu už \$1.00. Adresuokite: G. A. BARONAS, KENNEDY TOWNSHIP, McKEES ROCKS, PA.

Pranešimas!

Plačiai žinomas biznierių, K. Jurgeliunas, kuris laiko biznį jau devinti metai, iki šiolei pardavinėjo čėverkykus ir vyrų drabužius. Šiomis dienomis padidino savo krautuve ir atdarė naują departamentą visokių STUBOS RAKANDŲ (forniture), PIANŲ IR SIUVAMŲ MASINŲ.

Patartina kreiptis po šiuo antrašu: C. P. YURGELUN, 377 Broadway, So. Boston.

Jeį Nori būt Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausią.

Įkėtant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokių spuogus ir dėmes-plėtmus saulės nudegimus ir lašus. Kaina dežutė 50c. ir \$1.00. (103) J. RIMKUS, Holbrook, Mass.

PRANEŠIMAS.

Brightono Ko-operatyviška draugystė meldžia visų aplinkinių draugystė ir organizacijų nerengti balių 12 Spalio (October) Columbus Day, nes Brightone bus apvaikšiojimas ir atidarymas naujai pastatytos Lietuviškos svetainės. (101)

DAINOS!

Mišriems kvartetams arba chorams. III. sąsiuvinys. Knygtė 25c. Telpa šios dainos: 1) Gaudemus; 2) Darbininkų Marselietė; 3) Suktinija; 4) Kad dievuliai duotų; 5) Bijūnėli; 6) Dega ugnį. Chorams atiduodama 30 knygučių už 5 dol. Išeido Lietuviška Muzikos Konservatorija. M. PETRAUSKAS, 395 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliuskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Oro Permaina

priverčia visus mainyti ir drabužius. Artinasi ruduo ir žiema, todėl reikia įsitaisyti šiltus drabužius. Aš pasiūvu visokių vyriškus ir moteriškus siutus sulig naujausios mados iš geriausių materijų už visiemis prieinamas kainas. Taipgi senus drabužius pertaisom, išvalom ir išprosinam — padarom kaip naujus. Darbas gvarantuojamas. Meldžiame kreiptis šiuo adresu: P. BUZEVICIA, 55 Exchange St., Athol, Mass.

Fordo Agentura

So. Bostono Reprzentantai Fordo Automobiliu Ko.

Parduodame naujus ir antrankius Fordo Automobilius. Galima gauti pas mus 1913, 1914, 1915 ir 1916 metų Fordo Automobilius. Turime ekspertų žmogų iš Fordo Automobilių Kompanijos. Pilno patarnavimo stotis. Už laikome visokias dalis Fordo Automobilių. Musų adreas:

CITY POINT GARAGE,

Charles B. Dailey, Savininkas, 628-640 E. 4th St., So. Boston, Mass. Telefonas So. Boston, 21315.

LIEVUVIŲ DOMAI!

"Ateities" Spaustuve atlieka visokius spaudos darbus greitai, gerai ir pigiai.

Kaip paukštis negali lekioti be sparnų, taip kiekviena pramonė negali plėtotis be apgarsinimo. Geriausia garsintis "Ateityje".

"Ateities" Knygynė galima gauti visokių naudingų knygų pasiskaitymui, o ypač knyga "Žmogaus Pareigos" — tai tikra kasdieninio gyvenimo mokykla. Kaina tik \$1.00.

Visokius užsakymus išpyldom greitai. Su visokiais reikalais kreipianties reikia adresuoti:

Ateitis Publishing Co.,

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VAŽIUOK KUR NORI

Automobiliais Dykai,

nes aš papirkau dar du naujus automobilius su minkštomis sėdynėmis ir su "Shock Absorbers"; labai gerai veža kur tik nori. Galima važiuoti pažiūrėti FARMU, NAMU, LOTU DYKAI.

Lietuviai seniaus tiktai pirkto namus praščiausiose vietose South Boston'e, o dabar tiktai pradeda pirkti apie City Point, vėliaus pradės pirkti Dorchester'y ir kitose aplinkinėse geresniose vietose.

Taigi brangūs Lietuviai, kodėl negalima ant sykio padaryti didesnį žingsnį ir pavažiuoti toliau kad pažiūrėti NAUJU, PIGIU ir SU DAUG ŽEMES NAMU. Taipgi pažiūrėti pigių netoli miesto FARMU ir LOTU

Mes vežam visus dykai su visomis šeimynomis. Nedėliomis ir paprastomis dienomis, tiktai duokite žinią į mūsų ofisą patis, arba per savo draugus, o mes atvažiuosim prie tamistų durų išvežti ir parodyti gražių naujų namų ir vištų-farmų arti Boston.

ANTANAS IVASZKEVICZ,

315 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 605.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Daimantus, Laikrodžius ir visokių gatunku žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvą išmokė-sių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą. Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimtį duodom perkupčiams. Naujų didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapie-nius, J. Šidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas. Paul Gaska ir Vl. Barevičius.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.